

GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY

**INFORMACJA O SYTUACJI
SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ KRAJU
W STYCZNIU 2017 R.**

Warszawa, 22 lutego 2017 r.

Spis treści

	strona
Wstęp.....	3
Rynek pracy	5
Wynagrodzenia i świadczenia społeczne	16
Ceny.....	19
Rolnictwo.....	23
Przemysł	26
Budownictwo	31
Budownictwo mieszkaniowe	33
Rynek wewnętrzny	35
Transport.....	38
Bilans płatniczy.....	40
Handel zagraniczny	42
Pieniądz.....	50
Wybrane wskaźniki sytuacji społeczno-gospodarczej kraju.....	53
Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne.....	55

Wstęp

W styczniu br. w podstawowych obszarach gospodarki obserwowano wzrostowe tendencje, częściowo związane z wpływem czynników o charakterze sezonowym. Produkcja sprzedana przemysłu wzrosła w skali roku w znacznie większym stopniu niż w IV kwartale ub. roku. Zwiększyła się produkcja budowlano-montażowa, po spadkach w poprzednim roku. Umocnił się wzrost sprzedaży detalicznej i sprzedaży usług w transporcie.

Wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w styczniu br. (o 1,8% w skali roku) był wyższy niż w grudniu ub. roku. W większym stopniu niż przed miesiącem wzrosły m.in. ceny w zakresie transportu oraz żywności i napojów bezalkoholowych. Wyższe niż w styczniu ub. roku były ceny towarów i usług związanych z mieszkaniem. Umocnił się wzrost w skali roku cen producentów w przemyśle oraz – nieznacznie – w budownictwie.

Przeciętne miesięczne nominalne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w styczniu br. wzrosło w skali roku bardziej niż w IV kwartale ub. roku. Dynamika siły nabywczej płac nie uległa istotnej zmianie. Utrzymał się niewielki wzrost nominalnych świadczeń emerytalno-rentowych w obu systemach, ale ich siła nabywcza była niższa niż przed rokiem.

Tempo wzrostu przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw było wyższe niż w poprzednich miesiącach. Stopa bezrobocia rejestrowanego (8,6%), pomimo sezonowego wzrostu, nadal kształtowała się na poziomie niższym niż rok wcześniej. Wstępne wyniki Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności wskazują, że w IV kwartale 2016 r. liczba bezrobotnych oraz stopa bezrobocia wyraźnie zmniejszyły się w skali roku, a liczba pracujących – nieznacznie wzrosła. Poprawił się wskaźnik zatrudnienia oraz relacja liczby osób niepracujących do pracujących. Nieznacznie zmniejszył się współczynnik aktywności zawodowej.

Produkcja sprzedana przemysłu w styczniu br. była wyższa niż przed rokiem o 9,0% (po wyeliminowaniu czynników o charakterze sezonowym wzrost wyniósł 4,1%). Zwiększyła się produkcja w przetwórstwie przemysłowym, w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji oraz, po raz pierwszy od października 2015 r., w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę. Wyższa niż przed rokiem była produkcja sprzedana we wszystkich głównych

grupowaniach przemysłowych; najwyższy wzrost notowano w produkcji dóbr inwestycyjnych, natomiast najniższy w produkcji dóbr związanych z energią. Produkcja budowlano-montażowa w styczniu br. była o 2,1% wyższa niż przed rokiem (po wyeliminowaniu wpływu czynników sezonowych notowano spadek o 2,6%). Wzrost obserwowano w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej oraz budowie budynków; spadek utrzymał się w jednostkach wykonujących głównie roboty budowlane specjalistyczne. Sprzedaż detaliczna w styczniu br. była wyższa niż przed rokiem o 9,6%.

Według badań koniunktury gospodarczej, w lutym br. przedsiębiorstwa przetwórstwa przemysłowego oceniają koniunkturę korzystnie, lepiej niż przed miesiącem. Podmioty te formułują pozytywne i lepsze niż w styczniu br. prognozy m.in. portfela zamówień oraz produkcji, a negatywne oceny bieżące w tych obszarach poprawiają się. Pozytywne (wobec niekorzystnych w poprzednich miesiącach) są przewidywania sytuacji finansowej, przy bardziej pesymistycznych diagnozach w tym zakresie. Przedsiębiorcy prowadzący działalność w zakresie budownictwa postrzegają ogólny klimat koniunktury mniej pesymistycznie niż w styczniu, głównie pod wpływem poprawy przewidywań dotyczących portfela zamówień, produkcji oraz sytuacji finansowej. Utrzymują się pesymistyczne diagnozy portfela zamówień wobec nieco bardziej niekorzystnych ocen w dwóch pozostałych obszarach. Jednostki handlu detalicznego oceniają koniunkturę pozytywnie, najlepiej od września 2008 r. Poprawiają się przewidywania dotyczące popytu na towary oraz sprzedaży. Nieznacznie negatywne są wskazania zarówno dotyczące bieżącej, jak i przyszłej sytuacji finansowej.

Badania koniunktury konsumenckiej w lutym br. wskazują na niewielkie pogorszenie bieżącego wskaźnika ufności konsumenckiej, głównie w wyniku mniejszego optymizmu konsumentów w ocenach obecnej możliwości dokonywania ważnych zakupów. Nieznacznie poprawił się natomiast wyprzedzający wskaźnik ufności konsumenckiej, m.in. pod wpływem lepszych ocen dotyczących przyszłego poziomu bezrobocia.

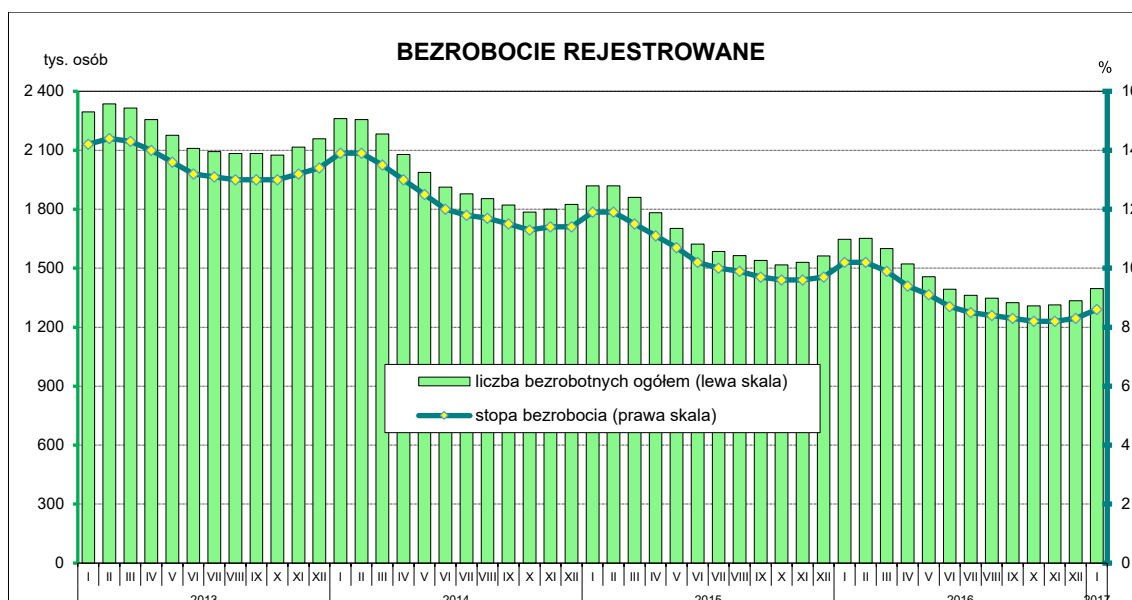
Na rynku rolnym w styczniu br., przy zwiększonej podaży, ceny skupu większości produktów pochodzenia roślinnego były niższe niż przed rokiem. Wyższe były natomiast ceny skupu żywca rzeźnego (z wyjątkiem cen żywca drobiowego) oraz mleka.

Dochody budżetu państwa w styczniu br. wyniosły 37,0 mld zł (tj. 11,4% kwoty założonej w ustawie budżetowej na 2017 r.), a wydatki 30,2 mld zł (odpowiednio 7,9%). W rezultacie odnotowano nadwyżkę w wysokości 6,7 mld zł.

Rynek pracy

W styczniu br. tempo wzrostu przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw w skali roku było szybsze niż w poprzednich miesiącach. Liczba bezrobotnych i stopa bezrobocia rejestrowanego, pomimo sezonowego wzrostu, pozostały znacznie niższe niż przed rokiem.

Wstępne wyniki Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności za IV kwartał 2016 r. potwierdzają poprawę sytuacji na rynku pracy. W porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku znacznie obniżyła się stopa bezrobocia, a liczba pracujących zwiększyła się. Wzrósł wskaźnik zatrudnienia, a nieznacznie zmniejszył się współczynnik aktywności zawodowej. Dużo korzystniej niż rok wcześniej kształtowała się relacja liczby osób niepracujących do pracujących.

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw¹ w styczniu br. ukształtowało się na poziomie 5959,7 tys. osób i zwiększyło się o 4,5% w stosunku do notowanego przed rokiem (w styczniu ub. roku obserwowano wzrost w skali roku o 2,3%, a w grudniu ub. roku – o 3,1%). Szybciej niż przeciętnie wzrosło zatrudnienie w zakwaterowaniu i gastronomii (9,4%), administrowaniu i działalności wspierającej (8,8%), transporcie i gospodarce magazynowej (7,2%), informacji i komunikacji (7,1%), działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (6,2%) oraz handlu; naprawie pojazdów samochodowych (5,0%). Większe niż przed rokiem (w granicach 4,1% – 0,9%) było również zatrudnienie w przetwórstwie przemysłowym, obsłudze rynku nieruchomości, dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji oraz budownictwie. Spadek zatrudnienia, mniejszy niż w styczniu ub. roku, notowano w górnictwie i wydobywaniu (4,3% wobec 9,9%) oraz w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (2,2% wobec 4,6%).

¹ W jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

Przeciętne zatrudnienie kształtowało się następująco:

Wyszczególnienie	2016		2017	
	XII	I		
	analogiczny okres roku poprzedniego=100	w tys.		
Sektor przedsiębiorstw	103,1	102,3	104,5	5959,7
w tym:				
Przemysł.....	102,6	101,6	103,2	2626,4
górnictwo i wydobywanie	93,6	90,1	95,7	131,4
przetwórstwo przemysłowe.....	103,5	102,8	104,1	2255,4
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę.....	97,3	95,4	97,8	117,1
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja.....	101,8	101,9	102,7	122,5
Budownictwo.....	98,6	99,3	100,9	384,5
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	103,4	102,1	105,0	1231,9
Transport i gospodarka magazynowa.....	104,1	101,9	107,2	541,3
Zakwaterowanie i gastronomia.....	104,1	102,2	109,4	114,1
Informacja i komunikacja.....	106,1	108,4	107,1	217,5
Obsługa rynku nieruchomości.....	99,8	99,2	103,8	96,5
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a	105,2	102,4	106,2	200,0
Administrowanie i działalność wspierająca.....	107,3	110,2	108,8	403,1

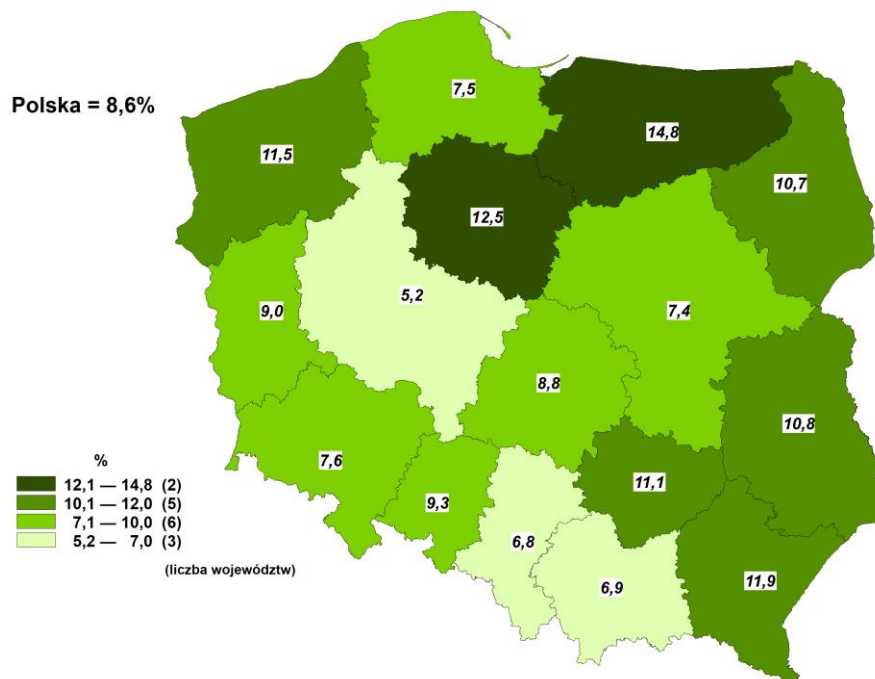
^a Nie obejmuje działań: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

Spśród działań o znaczącym udziale w zatrudnieniu, wzrost przeciętnego zatrudnienia w skali roku obserwowano m.in. w przedsiębiorstwach zajmujących się transportem lądowym i rurociągowym (o 9,7%), produkcją pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 8,0%), handlem hurtowym i detalicznym pojazdami samochodowymi oraz ich naprawą (o 7,1%), produkcją wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 6,2%) oraz produkcją mebli (o 5,9%). Spadek zatrudnienia, wolniejszy niż przed rokiem, notowano w wydobywaniu węgla kamiennego i węgla brunatnego (7,3% wobec 15,2%), budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej (0,7% wobec 2,2%) i produkcji odzieży (0,4% wobec 4,1%).

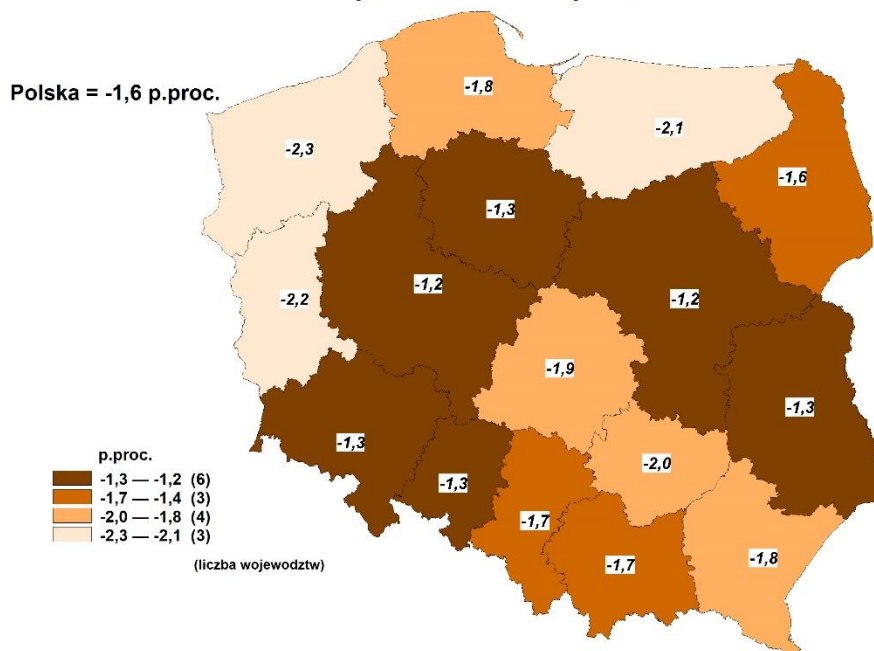
W końcu stycznia br. liczba **bezrobotnych zarejestrowanych** w urzędach pracy ukształtowała się na poziomie 1397,1 tys. i zwiększyła się w porównaniu z poprzednim miesiącem o 4,6% (tj. o 62,0 tys.), ale obniżyła się w skali roku – o 15,2% (tj. o 250,3 tys.). **Stopa bezrobocia** rejestrowanego wyniosła 8,6%, tj. była wyższa o 0,3 p.proc. niż przed miesiącem, ale o 1,6 p.proc. niższa w stosunku do notowanej przed rokiem.

Stopa bezrobocia w województwach kształtowała się w granicach od 5,2% w wielkopolskim do 14,8% w warmińsko-mazurskim. W ujęciu miesięcznym zwiększyła się we wszystkich województwach, najbardziej w warmińsko-mazurskim i zachodniopomorskim (odpowiednio o 0,6 p.proc. i 0,5 p.proc.), a najmniej – w łódzkim, małopolskim, mazowieckim, pomorskim, śląskim i wielkopolskim (po 0,2 p.proc.). W porównaniu ze styczniem ub. roku stopa bezrobocia obniżyła się we wszystkich województwach, w największym stopniu (w granicach 2,3 p.proc. – 2,0 p.proc.) w województwach: zachodniopomorskim, lubuskim, warmińsko-mazurskim i świętokrzyskim, a w najmniejszym (po 1,2 p.proc.) – w mazowieckim i wielkopolskim.

STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO Stan w końcu stycznia 2017 r.

ZMIANY STOPY BEZROBOCIA REJESTROWANEGO Styczeń 2017 r. do stycznia 2016 r.

W **strukturze bezrobotnych** zarejestrowanych w urzędach pracy udział kobiet w końcu stycznia br. był wyższy niż przed rokiem o 1,2 p.proc. i wyniósł 52,7%. Zwiększył się nieznacznie udział osób nieposiadających kwalifikacji zawodowych (o 0,1 p.proc. do 30,6%). Zmniejszył się natomiast udział osób dotychczas niepracujących (o 1,5 p.proc. do 14,0%) oraz absolwentów (o 0,7 p.proc. do 3,9%). Udział osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku był zbliżony do notowanego rok wcześniej i wyniósł 85,4%.

Spśród osób bezrobotnych znajdujących się w **szczególnej sytuacji na rynku pracy**, w stosunku do końca stycznia ub. roku, zmniejszył się udział następujących kategorii w liczbie zarejestrowanych w urzędach pracy ogółem:

- osób bezrobotnych w wieku poniżej 30 roku życia (o 2,1 p.proc. do 27,6%, w tym udział osób w wieku poniżej 25 roku życia obniżył się o 1,7 p.proc. i wyniósł 13,6%),
- osób długotrwale bezrobotnych² (o 0,6 p.proc. do 54,3%),
- osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej (o 0,1 p.proc. do 1,7%).

Zwiększył się natomiast udział osób bezrobotnych:

- posiadających co najmniej jedno dziecko w wieku do 6 roku życia (o 1,8 p.proc. do 17,1%),
- w wieku powyżej 50 roku życia (o 0,9 p.proc. do 28,0%),
- posiadających dziecko niepełnosprawne w wieku do 18 roku życia (o 0,1 p.proc. do 0,2%).

Odsetek osób bezrobotnych niepełnosprawnych nie uległ zmianie w stosunku do końca stycznia ub. roku i wyniósł 6,0%.

W styczniu br. liczba **nowo zarejestrowanych bezrobotnych** wyniosła 203,0 tys., tj. była wyższa niż przed miesiącem (o 6,7%), ale niższa niż przed rokiem (o 9,2%). Najliczniejszą grupę nadal stanowiły osoby rejestrujące się po raz kolejny, a ich udział w nowo zarejestrowanych ogółem był zbliżony do notowanego przed rokiem i wyniósł 84,5%. Zmniejszył się udział osób długotrwale bezrobotnych, osób dotychczas niepracujących, absolwentów, osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładów pracy oraz osób bez kwalifikacji zawodowych. Odsetek osób bezrobotnych zamieszkałych na wsi nie uległ zmianie w stosunku do stycznia ub. roku.

² Do długotrwale bezrobotnych zalicza się osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie ponad 12 miesięcy w ciągu ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy.

Liczba bezrobotnych nowo zarejestrowanych kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	I 2016		I 2017			I 2016	
	w tys.	analogiczny okres roku poprzedniego=100	okres poprzedni= =100	w tys.	w % bezrobotnych nowo zarejestrowanych		
Bezrobotni nowo zarejestrowani ogółem	223,6	90,4	90,8	106,7	203,0	x	x
Z liczby ogółem — bezrobotni:							
zarejestrowani po raz kolejny	189,3	91,1	90,6	101,2	171,4	84,5	84,6
dotychczas niepracujący	27,5	80,4	81,6	81,7	22,5	11,1	12,3
absolwenci ^a	17,7	91,1	86,9	101,3	15,4	7,6	7,9
zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	10,7	89,3	85,9	125,1	9,2	4,5	4,8
zamieszkali na wsi	97,4	91,2	90,8	102,0	88,4	43,6	43,6
bez kwalifikacji zawodowych	64,2	91,1	90,2	106,9	57,9	28,5	28,7
długotrwale bezrobotni ^b	73,9	81,5	81,0	91,0	59,9	29,5	33,1

a Zaliczono osoby, dla których okres od momentu zakończenia nauki do momentu rejestracji nie przekroczył 12 m-cy.

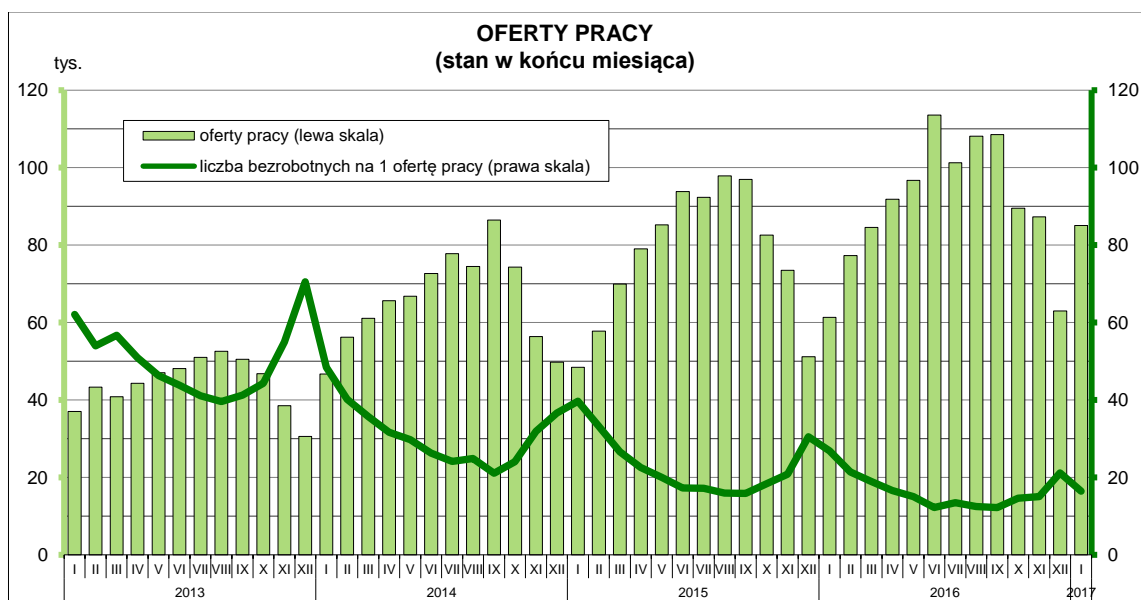
b Zaliczono osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 m-cy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy.

Z ewidencji bezrobotnych w styczniu br. **skreślono** 141,0 tys. osób, tj. mniej niż przed miesiącem (o 16,5%), ale więcej niż przed rokiem (o 1,1%). Główną przyczynę wyrejestrowania nadal stanowiło podjęcie pracy, w wyniku czego z rejestru bezrobotnych skreślono 72,6 tys. osób (tj. mniej niż przed miesiącem o 24,2% i mniej niż przed rokiem o 6,7%). Udział osób, które podjęły pracę w ogólnej liczbie wyrejestrowanych zmniejszył się o 4,3 p.proc. w skali roku, do 51,5%. Liczba osób, które podjęły pracę niesubsydiowaną była niższa niż w styczniu ub. roku, natomiast zwiększyła się liczba osób, które podjęły pracę subsydiowaną. Wśród osób wykreślonych z ewidencji zmniejszył się udział osób, które nabyły uprawnienia do świadczenia przedemerytalnego. Zwiększył się natomiast odsetek osób, które dobrowolnie zrezygnowały ze statusu bezrobotnego, nabyły prawa emerytalne lub rentowe, rozpoczęły szkolenie lub staż u pracodawców oraz osób, które utraciły status bezrobotnego w wyniku niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy.

Liczba bezrobotnych wyrejestrowanych z ewidencji urzędów pracy według przyczyn kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	I 2016		I 2017			I 2016	
	w tys.	analogiczny okres roku poprzedniego=100	okres poprzedni= =100	w tys.	w % bezrobotnych wyrejestrowanych ogółem		
Bezrobotni wyrejestrowani ogółem	139,5	90,7	101,1	83,5	141,0	x	x
Z liczby ogółem — bezrobotni, którzy:							
podjęli pracę	77,9	100,9	93,3	75,8	72,6	51,5	55,8
niesubsydiowaną	72,7	99,8	88,8	84,8	64,6	45,8	52,1
subsidiowaną	5,2	119,7	154,8	40,9	8,1	5,7	3,7
rozpoczęły szkolenie lub staż	4,2	91,7	103,0	63,2	4,3	3,1	3,0
nie potwierdzili gotowości do podjęcia pracy	27,4	69,3	101,1	84,4	27,7	19,7	19,6
dobrowolnie zrezygnowali ze statusu bezrobotnego	11,1	81,3	118,2	162,1	13,1	9,3	8,0
nabyli prawa emerytalne lub rentowe	1,4	72,6	121,0	93,9	1,7	1,2	1,0
nabyli uprawnienia do świadczenia przedemerytalnego	3,0	94,6	73,6	95,0	2,2	1,6	2,2

Zwiększyła się liczba ofert zatrudnienia, zarówno w sektorze prywatnym, jak i publicznym. W styczniu br. do urzędów pracy wpłynęło ogółem 122,7 tys. ofert³, tj. o 35,4% więcej niż przed miesiącem i o 41,0% więcej niż przed rokiem. Oferty z sektora publicznego stanowiły 12,2% ogółu ofert (wobec 6,8% w grudniu ub. roku i 15,6% przed rokiem). W końcu stycznia br. oferty zatrudnienia niewykorzystane dłużej niż jeden miesiąc stanowiły 15,2% ogółu ofert (wobec 28,4% przed miesiącem i 15,9% przed rokiem).

W końcu stycznia br. zadeklarowano mniej niż przed miesiącem i więcej niż przed rokiem zwolnień grupowych – 181 zakładów **zadeklarowało zwolnienie** 13,7 tys. pracowników, w tym 1,2 tys. osób z sektora publicznego (w końcu grudnia ub. roku odpowiednio 233 zakłady, 17,4 tys. pracowników, w tym 2,3 tys. z sektora publicznego, natomiast w końcu stycznia ub. roku – 167 zakładów, 11,3 tys. pracowników, w tym 2,0 tys. z sektora publicznego).

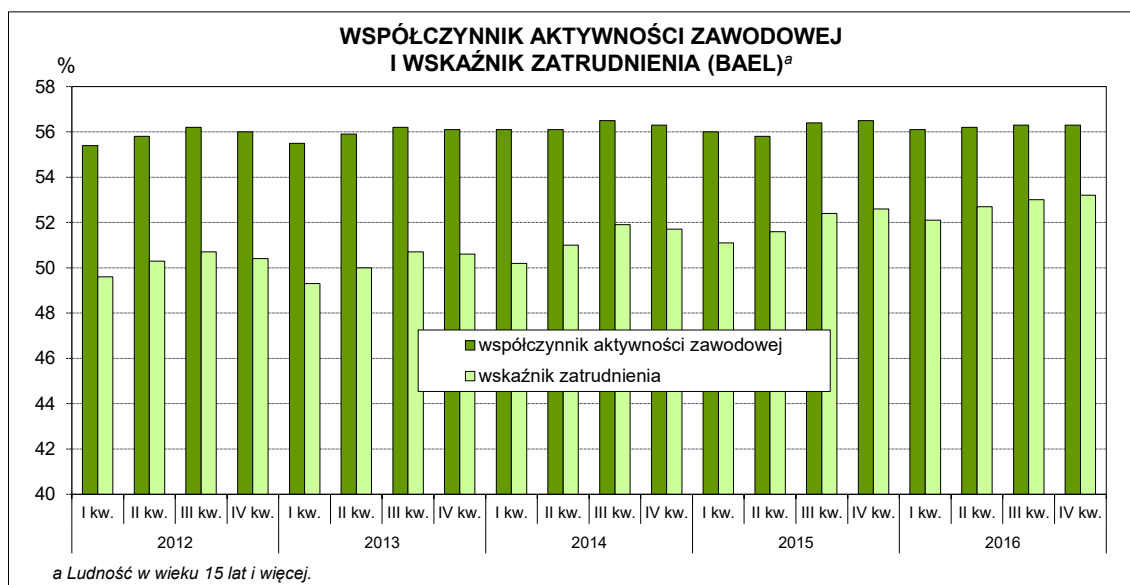
Według wstępnych wyników kwartalnego, reprezentacyjnego **Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL)**⁴, liczba **aktywnych zawodowo** w IV kwartale 2016 r. wyniosła 17282 tys. osób i była niższa niż przed rokiem o 1,2%. Wzrosła liczba pracujących, a liczba bezrobotnych znacznie się zmniejszyła. **Współczynnik aktywności zawodowej** ukształtował się na poziomie 56,3% i był o 0,2 p.proc. niższy niż w IV kwartale 2015 r.

Liczba osób **pracujących** w IV kwartale 2016 r. wyniosła 16325 tys., tj. zwiększyła się o 0,3% w stosunku do obserwowanej przed rokiem (w IV kwartale 2015 r. wzrosła w skali roku o 1,6%). Wpłynął na to wzrost liczby pracujących mężczyzn (o 0,6%), przy nieznacznym spadku liczby pracujących kobiet (o 0,1%). Zwiększyła się liczba pracujących w sektorze przemysłowym (o 3,0% do 5122 tys.) i usługowym (o 0,6% do 9485 tys.). Obniżyła się natomiast liczba pracujących w rolnictwie (o 8,9% do 1664 tys.). Wzrosła

³ Dotyczy wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej.

⁴ Dane wstępne.

liczba pracujących w sektorze publicznym (o 1,1% do 3912 tys.), a liczba pracujących w sektorze prywatnym pozostała na poziomie 12413 tys.

Wskaźnik zatrudnienia ogółem (dla osób w wieku 15 lat i więcej) w IV kwartale 2016 r. wyniósł 53,2%, tj. był wyższy niż przed rokiem o 0,6 p.proc. Wśród osób w wieku produkcyjnym (18–59/64 lata⁵) wyniósł on 71,0%, tj. zwiększył się o 1,5 p.proc. w skali roku. Poprawił się wskaźnik zatrudnienia w większości grup wieku: 15–24 lata (o 2,8 p.proc. do 28,9%), 25–34 lata (o 1,2 p.proc. do 79,9%), 45–59/64 lata⁶ (o 1,1 p.proc. do 68,5%) i 60/65 lat i więcej⁷ (o 0,5 p.proc. do 8,1%). Nieznacznie zmniejszył się natomiast wśród osób w wieku 35–44 lata (o 0,1 p.proc. do 83,1%).

Liczba **osób bezrobotnych** ukształtowała się na poziomie 957 tys., tj. była niższa niż przed rokiem o 20,9% (w IV kwartale 2015 r. notowano spadek w skali roku o 14,2%). Odsetek osób spełniających kryteria bezrobotnego według BAEL i jednocześnie deklarujących, że są zarejestrowane w urzędach pracy jako bezrobotne wyniósł 64,7%, tj. zmniejszył się o 1,3 p.proc. w skali roku.

Stopa bezrobocia według BAEL w IV kwartale 2016 r. wyniosła 5,5%, tj. ukształtowała się na niższym poziomie niż przed rokiem (o 1,4 p.proc.). Wskaźnik ten nadal był nieco wyższy na wsi – 6,1% (wobec 7,6% przed rokiem) niż w mieście – 5,1% (wobec 6,5%). Podobnie (po 1,4 p.proc.) obniżyła się stopa bezrobocia wśród kobiet (do 5,7%) i mężczyzn (do 5,4%).

Najwyższą stopę bezrobocia według BAEL w IV kwartale 2016 r. odnotowano w województwach: podkarpackim (9,0% wobec 11,7% przed rokiem), świętokrzyskim (8,3% wobec 9,8%) i warmińsko-mazurskim (8,0%, tj. tyle samo, co przed rokiem). Najniższą stopę bezrobocia obserwowano natomiast w województwach opolskim (4,0% wobec 5,5%) i lubuskim (4,1% wobec 6,3%). W największym stopniu obniżyła się

⁵ Kobiety w wieku 18–59 lat, mężczyźni w wieku 18–64 lata.

⁶ Kobiety w wieku 45–59 lat, mężczyźni w wieku 45–64 lata.

⁷ Kobiety w wieku 60 lat i więcej, mężczyźni w wieku 65 lat i więcej.

stopa bezrobocia w województwie podkarpackim (o 2,7 p.proc. do 9,0%), a w najmniejszym – w województwie pomorskim (o 0,1 p.proc. do 5,6%).

Liczba bezrobotnych i stopa bezrobocia według płci i miejsca zamieszkania kształtowały się następująco:

Okres badania	Ogółem	Miasto	Wieś	Mężczyźni	Kobiety
	bezrobotni				
	w tys.	w % ogółem			
2015 I kw.	1494	57,8	42,2	54,3	45,7
II kw.	1281	59,4	40,6	54,5	45,5
III kw.	1232	59,5	40,5	52,4	47,6
IV kw.	1210	57,2	42,8	53,9	46,1
2016 I kw.	1203	56,6	43,4	54,9	45,1
II kw.	1066	60,2	39,8	56,1	43,9
III kw.	1027	59,5	40,5	53,3	46,7
IV kw. ^a	957	56,0	44,0	54,2	45,8
	stopa bezrobocia w %				
2015 I kw.	8,6	8,2	9,3	8,5	8,8
II kw.	7,4	7,2	7,7	7,4	7,5
III kw.	7,1	6,9	7,3	6,7	7,5
IV kw.	6,9	6,5	7,6	6,8	7,1
2016 I kw.	7,0	6,6	7,6	7,0	7,0
II kw.	6,2	6,2	6,2	6,3	6,0
III kw.	5,9	5,8	6,1	5,7	6,2
IV kw. ^a	5,5	5,1	6,1	5,4	5,7

^a Dane wstępne.

Źródło: BAEL.

W IV kwartale 2016 r., w porównaniu z analogicznym okresem 2015 r., stopa bezrobocia zmniejszyła się we wszystkich grupach wyodrębnionych ze względu na wiek: wśród osób w wieku 15–24 lata (o 4,5 p.proc. do 15,8%), 25–34 lata (o 1,6 p.proc. do 6,3%), 35–44 lata (o 1,0 p.proc. do 4,1%) oraz 45 lat i więcej (o 0,9 p.proc. do 3,9%). Wśród osób w wieku produkcyjnym (18–59/64 lata⁸) stopa bezrobocia wyniosła 5,7%, tj. była o 1,4 p.proc. niższa niż przed rokiem.

Stopa bezrobocia według poziomu wykształcenia ludności kształtowała się następująco:

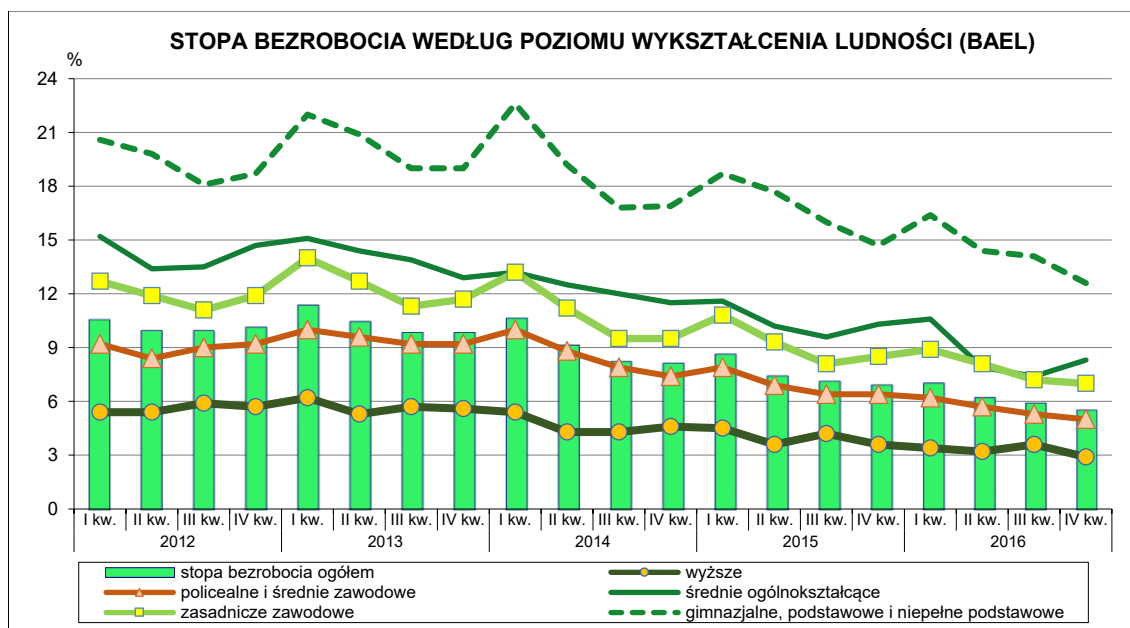
Okres badania	Poziom wykształcenia				
	wyższe	policealne i średnie zawodowe	średnie ogólnokształcące	zasadnicze zawodowe	gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe
	w %				
2015 I kw.	4,5	7,9	11,6	10,8	18,7
II kw.	3,6	6,9	10,2	9,3	17,7
III kw.	4,2	6,4	9,6	8,1	16,0
IV kw.	3,6	6,4	10,3	8,5	14,7
2016 I kw.	3,4	6,2	10,6	8,9	16,4
II kw.	3,2	5,7	7,9	8,1	14,4
III kw.	3,6	5,3	7,4	7,2	14,1
IV kw. ^a	2,9	5,0	8,3	7,0	12,6

^a Dane wstępne.

Źródło: BAEL.

⁸ Kobiety w wieku 18–59 lat, mężczyźni w wieku 18–64 lata.

Stopa bezrobocia w IV kwartale 2016 r. obniżyła się w skali roku we wszystkich grupach wyodrębnionych ze względu na poziom wykształcenia: wśród osób z wykształceniem wyższym (o 0,7 p.proc. do 2,9%), policealnym i średnim zawodowym (o 1,4 p.proc. do 5,0%), średnim ogólnokształcącym (o 2,0 p.proc. do 8,3%), zasadniczym zawodowym (o 1,5 p.proc. do 7,0%) oraz gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym (o 2,1 p.proc. do 12,6%).

Wśród bezrobotnych w IV kwartale 2016 r. dominowały osoby powracające do pracy po przerwie⁹ (a ich udział zwiększył się w skali roku o 2,3 p.proc. do 36,8%) oraz osoby, które straciły pracę¹⁰ (ich udział zmniejszył się o 2,7 p.proc. do 36,7%). Odsetek osób planujących podjąć pracę po raz pierwszy¹¹ był zbliżony do notowanego przed rokiem (20,2%); zwiększył się natomiast odsetek osób, które zrezygnowały z pracy¹² (o 0,6 p.proc. do 6,4%).

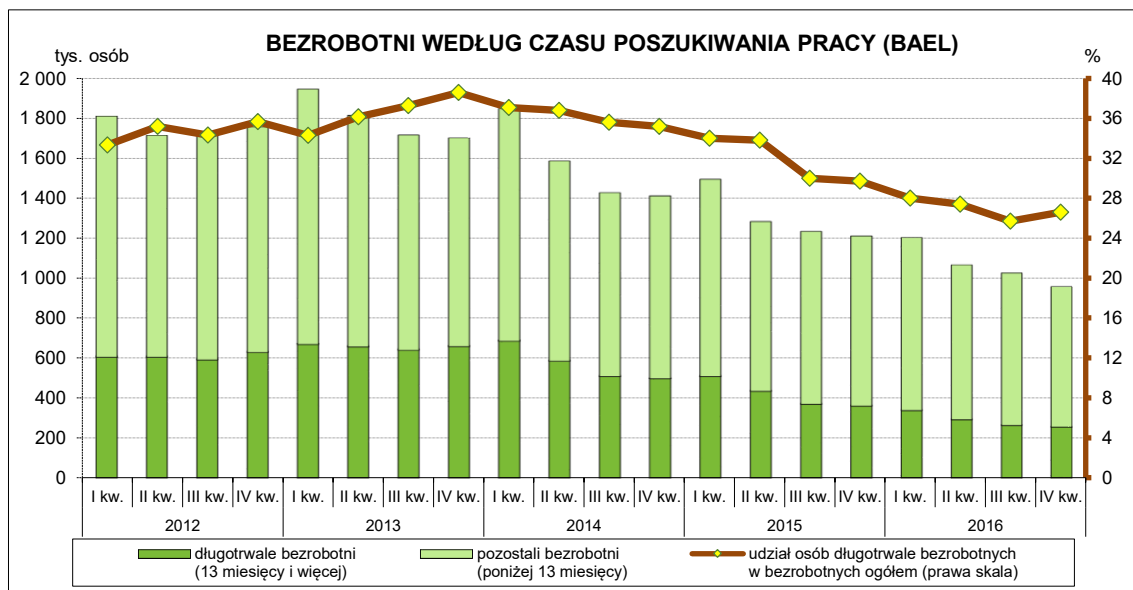
Odsetek **osób długotrwale bezrobotnych** (tzn. poszukujących pracy 13 miesięcy lub dłużej) w liczbie bezrobotnych ogółem w IV kwartale 2016 r. zmniejszył się w skali roku o 3,1 p.proc. i wyniósł 26,6%. Przeciętny czas poszukiwania pracy skrócił się z 11,8 miesiąca przed rokiem do 10,7 miesiąca.

⁹ Bezrobotni, którzy powracają do pracy po przerwie, w czasie której nie poszukiwali pracy przez minimum trzy miesiące.

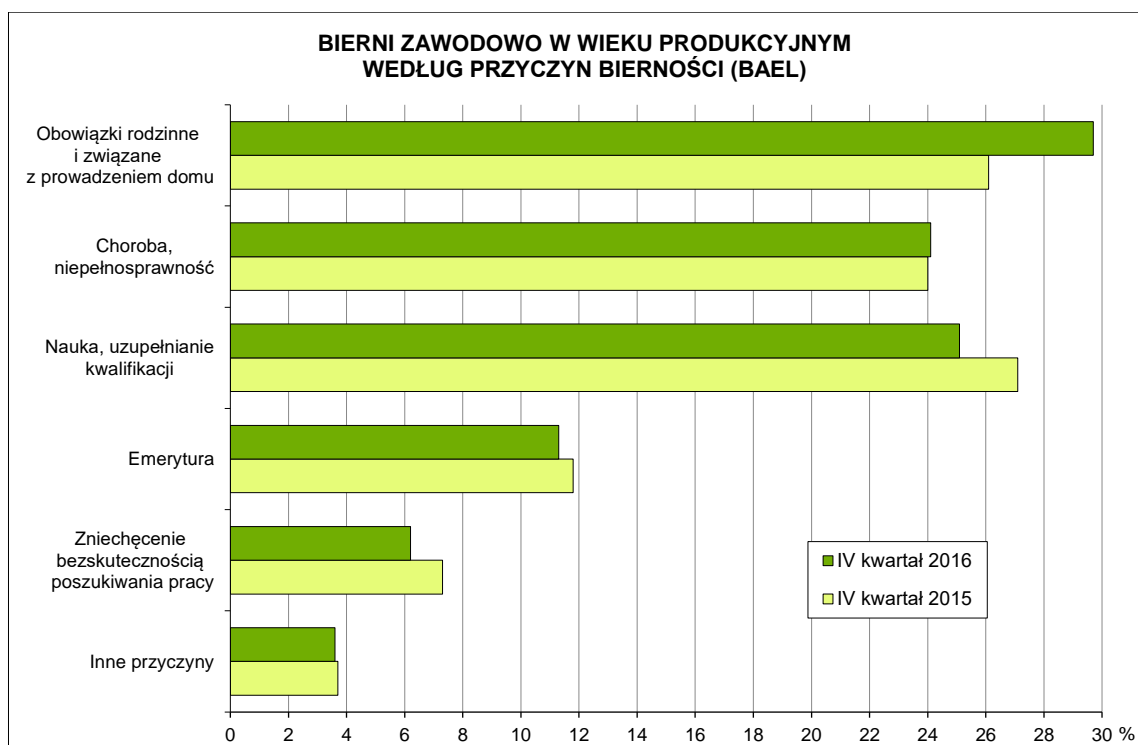
¹⁰ Osoby, które odeszły z ostatniego miejsca pracy nie z własnej inicjatywy i natychmiast (tzn. w ciągu trzech miesięcy) rozpoczęły poszukiwanie pracy.

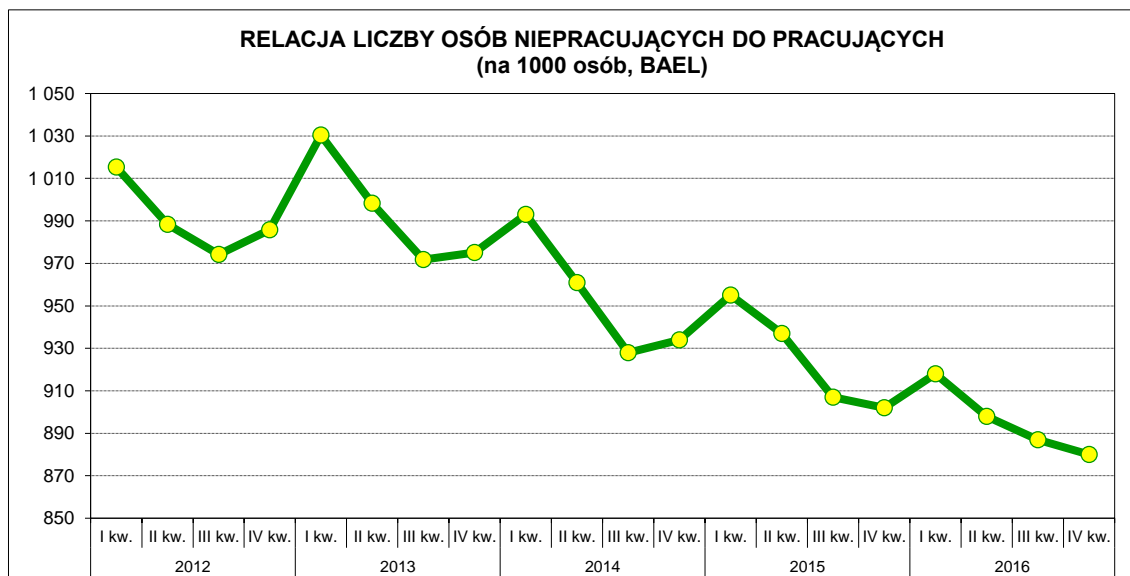
¹¹ Bezrobotni, którzy nigdy nie pracowali i poszukują pierwszej w życiu pracy.

¹² Bezrobotni, którzy zrezygnowali z pracy, tzn. osoby, które odeszły z pracy z własnej inicjatywy i natychmiast (tzn. w ciągu trzech miesięcy) rozpoczęły poszukiwanie pracy.

Liczba **biernych zawodowo w wieku produkcyjnym** zmniejszyła się wobec notowanej przed rokiem o 4,1% do 5464 tys. Główną przyczyną bierności zawodowej osób w wieku produkcyjnym były obowiązki rodzinne i związane z prowadzeniem domu (29,7%, tj. o 3,6 p.proc. więcej niż w analogicznym okresie poprzedniego roku). Odsetek osób biernych zawodowo z powodu chorób i niepełnosprawności nie uległ istotnej zmianie i wyniósł 24,1%. Zmniejszył się natomiast udział osób biernych zawodowo z powodu nauki i uzupełniania kwalifikacji (o 2,3 p.proc. do 25,1%), zniechęconych bezskutecznością poszukiwania pracy (o 1,0 p.proc. do 6,2%) oraz osób będących na emeryturze (o 0,3 p.proc. do 11,3%).

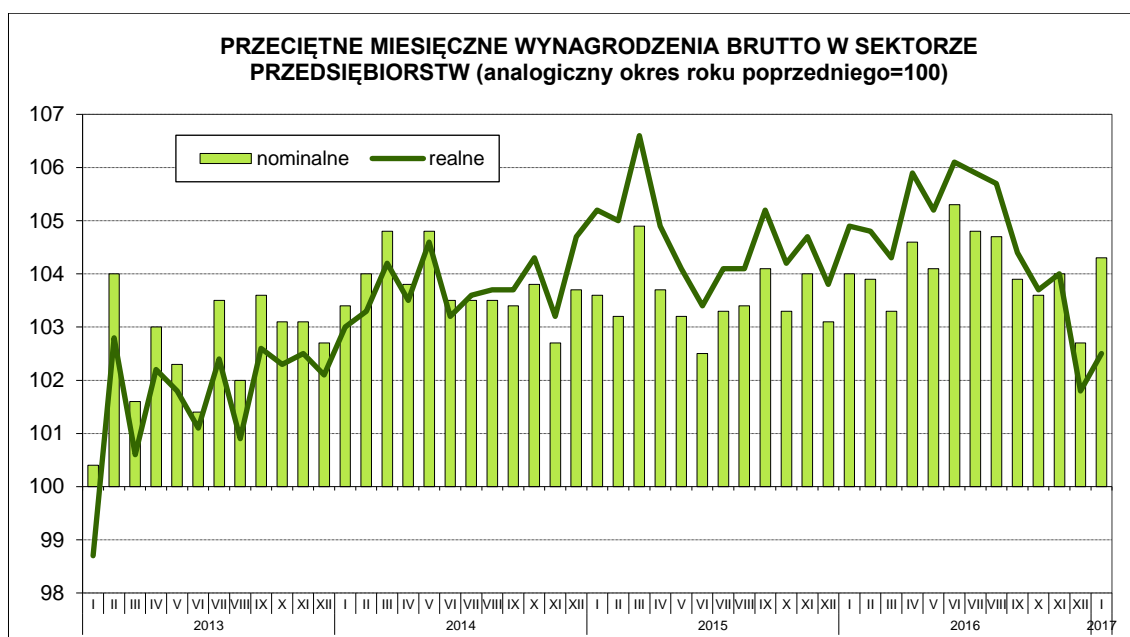

Relacja osób niepracujących do pracujących poprawiła się w skali roku – w IV kwartale 2016 r. na 1000 pracujących przypadało 880 osób biernych zawodowo i bezrobotnych (przed rokiem – 902 osoby).

Wynagrodzenia i świadczenia społeczne

W styczniu br. tempo wzrostu przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto w sektorze przedsiębiorstw było wyższe niż w czwartym kwartale ub. roku; w ujęciu realnym nie uległo istotnej zmianie. Nominalne emerytury i renty brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych oraz rolników indywidualnych były nieco wyższe niż w styczniu ub. roku, ale ich siła nabywcza nieznacznie się obniżyła.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w gospodarce narodowej w 2016 r. wyniosło 4047,21 zł, tj. było o 3,6% wyższe niż w roku poprzednim (w 2015 r. obserwowano wzrost o 3,5%). W ujęciu **realnym** przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w gospodarce narodowej zwiększyło się o 4,2% (wobec wzrostu o 4,5% w 2015 r.).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw¹³ w styczniu br. wyniosło 4277,32 zł i było wyższe niż przed rokiem o 4,3% (wobec wzrostu o 2,7% w grudniu ub. roku oraz o 4,0% w styczniu ub. roku).

Wzrost płac obserwowano w większości sekcji, w tym największy w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 6,6%), obsłudze rynku nieruchomości (o 5,8%), przetwórstwie przemysłowym oraz informacji i komunikacji (po 5,6%). W najmniejszym stopniu wzrosły płace w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 1,0%). Pogłębił się obserwowany przed miesiącem spadek wynagrodzeń w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę i wyniósł 8,3%.

¹³ W jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

Wzrost wynagrodzeń nastąpił we wszystkich działach o znaczącym udziale w zatrudnieniu, w tym najwyższy w produkcji wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (o 9,2%), handlu detalicznym (o 7,7%), produkcji artykułów spożywczych (o 7,5%), produkcji wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (o 7,3%), a także w produkcji odzieży oraz produkcji mebli (po 7,1%). Najniższy wzrost płac obserwowano w wydobywaniu węgla kamiennego i węgla brunatnego (o 0,8%).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2016		2017	
	XII	I		
	analogiczny okres roku poprzedniego=100			w zł
Sektor przedsiębiorstw	102,7	104,0	104,3	4277,32
w tym:				
Przemysł.....	100,5	103,5	103,9	4272,05
górnictwo i wydobywanie.....	86,0	103,6	102,5	5889,61
przetwórstwo przemysłowe.....	104,5	103,7	105,6	4082,38
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę.....	97,9	107,7	91,7	6340,05
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja.....	104,7	102,9	103,8	4052,39
Budownictwo.....	104,5	103,5	104,3	4117,39
Handel; naprawa pojazdów samochodowych.....	105,7	104,4	106,6	4089,45
Transport i gospodarka magazynowa.....	104,7	103,3	103,2	3879,90
Zakwaterowanie i gastronomia.....	106,9	105,3	103,2	3095,60
Informacja i komunikacja.....	103,4	106,7	105,6	7663,04
Obsługa rynku nieruchomości	104,0	104,7	105,8	4539,42
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a	102,1	106,3	101,0	6352,89
Administrowanie i działalność wspierająca.....	105,6	102,5	102,8	2992,10

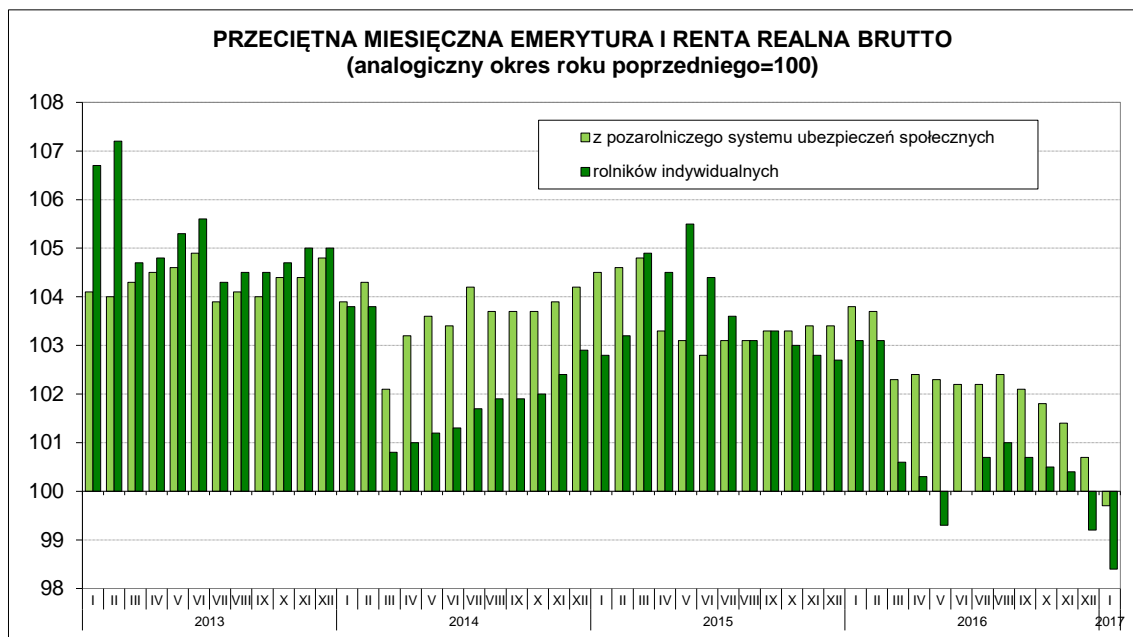
a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

W styczniu br. **kwota wynagrodzeń** w sektorze przedsiębiorstw zwiększyła się w skali roku o 9,0% (przed rokiem wzrosła o 6,5%).

Siła nabywczą przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w styczniu br. była wyższa niż przed rokiem o 2,5% (wobec wzrostu o 1,8% w grudniu ub. roku i o 4,9% w styczniu ub. roku).

Liczba emerytów i rencistów oraz przeciętne miesięczne świadczenia brutto kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Liczba emerytów i rencistów		Przeciętne miesięczne świadczenie brutto	
	I 2017			
	w tys.	I 2016=100	w zł	I 2016=100
Emerytury i renty z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych.....	7736,7	100,5	2101,72	101,5
emerytury.....	5451,0	101,7	2220,11	101,3
renty z tytułu niezdolności do pracy	940,3	95,4	1675,73	101,3
renty rodzinne.....	1345,5	99,6	1919,80	101,4
Emerytury i renty rolników indywidualnych.....	1187,1	98,6	1192,30	100,2

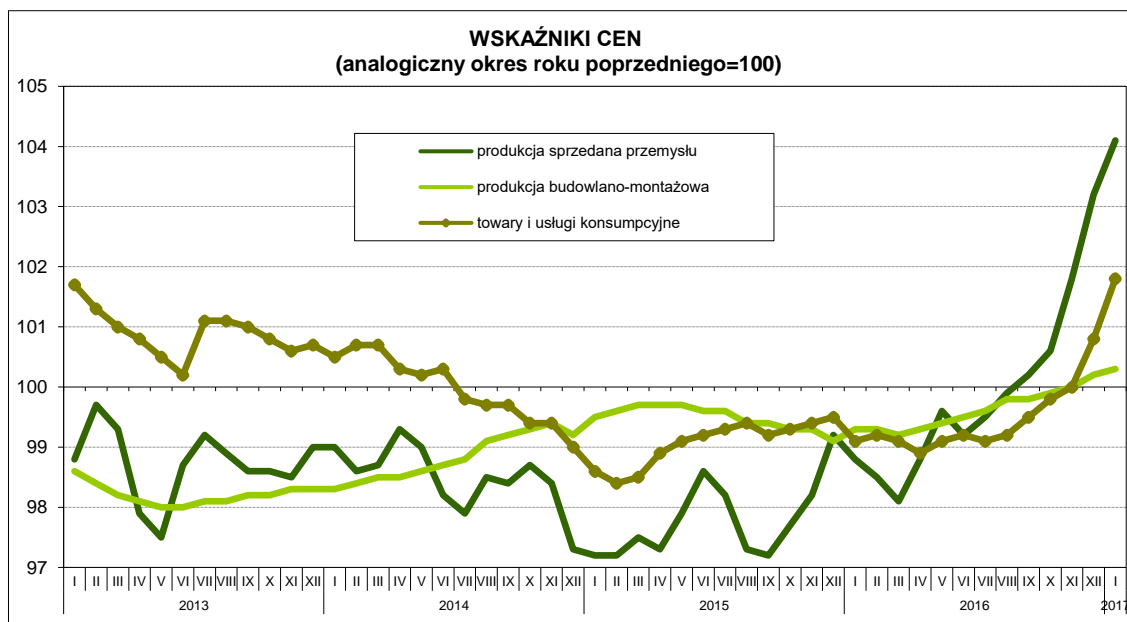
Przeciętna miesięczna nominalna emerytura i renta brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w styczniu br. wyniosła 2101,72 zł i była o 1,5% większa niż przed rokiem, a jej siła nabywcza zmniejszyła się o 0,3%. **Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych** ukształtowała się na poziomie 1192,30 zł, tj. o 0,2% wyższym niż w styczniu ub. roku. Jej siła nabywcza zmniejszyła się odpowiednio o 1,6%.

W styczniu br. wartość wypłat z tytułu **zasiłków dla bezrobotnych** (bez składki na ubezpieczenie społeczne) wyniosła 133,8 mln zł i była o 0,8% wyższa niż przed miesiącem i o 14,3% niższa niż przed rokiem.

Z tytułu **zasiłków i świadczeń przedemerytalnych** w styczniu br. wypłacono 184,0 mln zł, tj. kwotę o 0,3% niższą niż przed miesiącem i o 3,7% niższą od notowanej przed rokiem. W styczniu br. zrealizowano 19,8 tys. wypłat z **Funduszu Emerytur Pomostowych** (przed rokiem 15,5 tys.). Łączna kwota wypłat wyniosła 49,5 mln zł i była o 30,6% wyższa niż w styczniu ub. roku.

Ceny

W styczniu br. wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku umocnił się. W większym stopniu niż przed miesiącem wzrosły m.in. ceny w zakresie transportu oraz żywności i napojów bezalkoholowych. Podniesiono ceny towarów i usług związanych z mieszkaniem. Ceny produkcji sprzedanej przemysłu oraz produkcji budowlano-montażowej wzrosły w skali roku w większym stopniu niż przed miesiącem.

Według wstępnych danych, **ceny produkcji sprzedanej przemysłu** w styczniu br. były o 0,3% wyższe niż w grudniu ub. roku. Wzrost cen obserwowano w sekcjach przetwórstwo przemysłowe (o 0,4%) oraz dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja (o 0,3%). Niższe były natomiast ceny w sekcjach górnictwo i wydobywanie (o 0,4%) oraz wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 0,1%). Spośród działów przetwórstwa przemysłowego wyższe niż w grudniu ub. roku były ceny produkcji m.in. metali (o 3,0%), koksu i produktów rafinacji ropy naftowej (o 2,9%), chemikaliów i wyrobów chemicznych (o 1,2%) oraz urządzeń elektrycznych (o 0,4%). Spadły natomiast ceny produkcji m.in. pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 0,3%), komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (o 0,4%), a także pozostałego sprzętu transportowego oraz maszyn i urządzeń (po 0,5%).

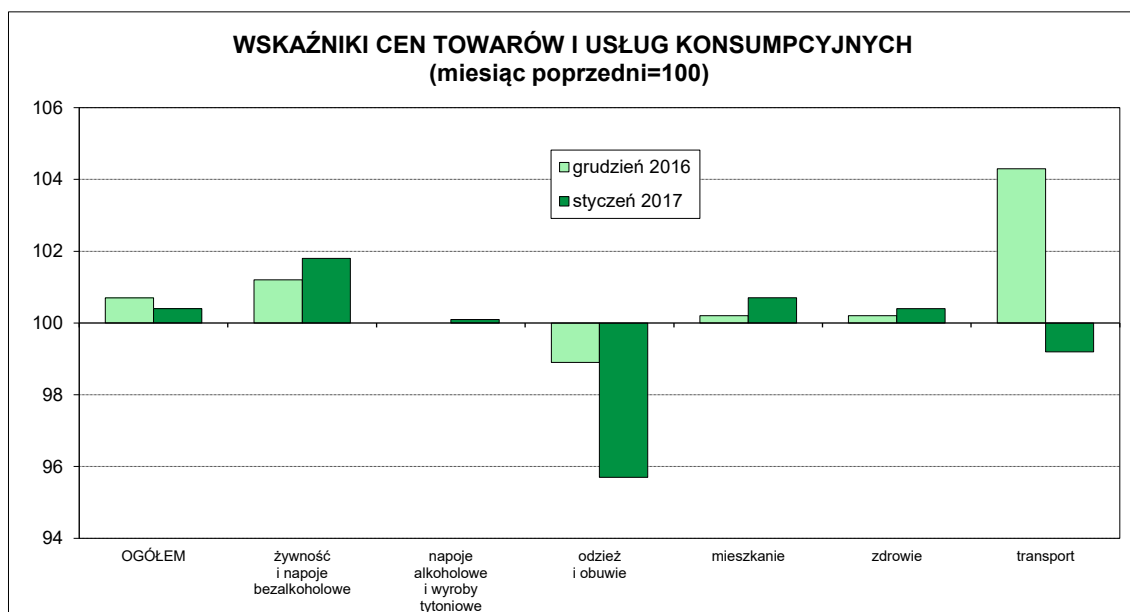
Ceny produkcji sprzedanej przemysłu w styczniu br. były wyższe niż przed rokiem o 4,1% (wobec wzrostu o 3,2% w grudniu ub. roku). Wzrost cen notowano w sekcjach górnictwo i wydobywanie (o 29,0%), przetwórstwo przemysłowe (o 3,5%) oraz dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja (o 3,1%). Spadek cen utrzymał się natomiast w sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 0,8%). W przetwórstwie przemysłowym wyższe niż w styczniu ub. roku były ceny produkcji m.in. koksu i produktów rafinacji ropy naftowej (o 43,1%), metali

(o 13,3%), wyrobów tytoniowych (o 3,1%), artykułów spożywczych (o 2,7%) oraz pozostałego sprzętu transportowego (o 2,0%). Wzrost cen notowano również w produkcji urządzeń elektrycznych (o 1,2%), wyrobów z metali oraz pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (po 0,7%), a także wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (o 0,6%). Na poziomie zbliżonym do notowanego w styczniu ub. roku kształtowały się ceny produkcji chemikaliów i wyrobów chemicznych. Spadły natomiast ceny produkcji m.in. wyrobów farmaceutycznych oraz mebli (po 0,6%), maszyn i urządzeń (o 1,4%), a także papieru i wyrobów z papieru (o 1,8%).

Szacuje się, że **ceny produkcji budowlano-montażowej** w styczniu br. pozostały na poziomie zbliżonym do notowanego przed miesiącem i były o 0,3% wyższe niż przed rokiem.

Dynamika cen w przemyśle i budownictwie kształtowała się następująco:

Okresy	Ceny produkcji sprzedanej przemysłu					Ceny produkcji budowlano-montażowej
	ogółem	górnictwo i wydobywanie	przetwórstwo przemysłowe	wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	
2016	Grudzień roku poprzedniego=100					
I.....	99,5	96,0	99,8	98,7	100,6	99,9
2017	Miesiąc poprzedni=100					
I.....	100,3	99,6	100,4	99,9	100,3	100,0
2016	Analogiczny okres roku poprzedniego=100					
I.....	99,5	96,0	99,8	98,7	100,6	99,9
II.....	99,6	100,5	99,5	99,8	100,1	99,9
III.....	99,7	101,2	99,6	100,0	100,2	99,9
IV.....	100,3	99,3	100,4	99,2	100,4	100,0
V.....	101,2	100,2	101,3	100,2	100,4	100,0
VI.....	100,2	100,5	100,2	100,6	100,0	100,1
VII.....	99,9	103,4	99,8	99,5	100,2	100,1
VIII.....	99,6	99,3	99,6	100,1	100,2	100,1
IX.....	100,3	98,9	100,4	100,0	100,0	100,0
X.....	100,5	101,2	100,5	100,0	100,2	100,0
XI.....	101,2	117,9	100,6	100,0	100,4	100,1
XII.....	101,2	105,0	101,1	100,0	100,7	100,1
2017	Analogiczny okres roku poprzedniego=100					
I.....	100,3	99,6	100,4	99,9	100,3	100,0
2016	Analogiczny okres roku poprzedniego=100					
I.....	98,8	91,5	99,2	98,2	100,6	99,3
II.....	98,5	91,2	98,9	97,9	100,8	99,3
III.....	98,1	90,4	98,5	97,8	101,0	99,2
IV.....	98,8	90,2	99,4	96,9	101,2	99,3
V.....	99,6	92,3	100,2	97,1	100,9	99,4
VI.....	99,2	93,6	99,6	97,5	100,9	99,5
VII.....	99,5	99,0	99,8	97,0	101,2	99,6
VIII.....	99,9	100,1	100,1	97,4	101,3	99,8
IX.....	100,2	98,3	100,5	97,9	101,7	99,8
X.....	100,6	97,7	100,9	98,2	102,3	99,9
XI.....	101,8	117,3	101,5	98,1	102,8	100,0
XII.....	103,2	124,3	102,8	98,1	103,4	100,2
2017	Analogiczny okres roku poprzedniego=100					
I.....	104,1	129,0	103,5	99,2	103,1	100,3

Według wstępnych danych, w styczniu br. **ceny towarów i usług konsumpcyjnych** były o 0,4% wyższe **niż w poprzednim miesiącu**.

Dynamika cen towarów i usług konsumpcyjnych^a kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	I 2017	
	I 2016=100	XII 2016=100
Ogółem	101,8	100,4
w tym:		
Żywność, napoje bezalkoholowe i alkoholowe oraz wyroby tytoniowe.....	102,8	101,4
żywność i napoje bezalkoholowe	103,3	101,8
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	101,0	100,1
Odzież i obuwie	94,6	95,7
Mieszkanie	101,1	100,7
użytkowanie mieszkania i nośniki energii	101,2	100,8
wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	100,6	100,2
Zdrowie	100,7	100,4
Transport	109,0	99,2

^a Prezentowane dane mają charakter wstępny i mogą ulec zmianie po dokonaniu corocznej zmiany systemu wag, który stanowi struktura wydatków gospodarstw domowych (bez spożycia naturalnego) z roku poprzedzającego rok badany.

Ceny żywności i napojów bezalkoholowych w styczniu br. były o 1,8% wyższe niż w poprzednim miesiącu, przy czym żywność podrożała o 1,9%, a napoje bezalkoholowe – o 0,7%. Podniesiono ceny m.in. owoców, warzyw, mąki pszennej, olejów i tłuszczów, ryżu, makaronów i produktów makaronowych, artykułów w grupie „mleko, sery i jaja”, ryb i owoców morza, mięsa, pieczywa oraz cukru. Niższe były natomiast ceny m.in. kasz i ziaren zbóż.

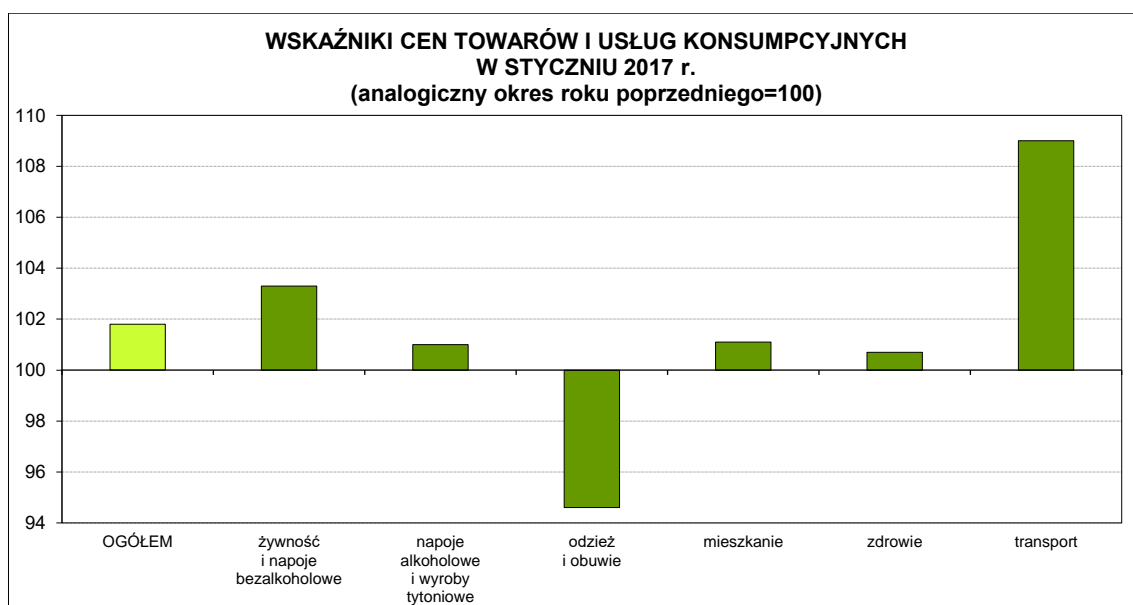
Mniej niż w grudniu ub. roku płacono za obuwie – o 4,9% oraz odzież – o 4,1%.

Ceny towarów i usług związanych z mieszkaniem wzrosły w styczniu br. o 0,7%. Wyższe niż przed miesiącem były ceny nośników energii, w tym energii elektrycznej, opału, gazu oraz energii ciepłej. Więcej konsumenci płacili za wywóz śmieci, zaopatrywanie w wodę oraz usługi kanalizacyjne. Wzrosły również ceny w zakresie wyposażenia mieszkania i prowadzenia gospodarstwa domowego.

Odnotowano spadek cen w zakresie transportu (o 0,8%), w tym znaczny – opłat za usługi transportowe. Wyższe niż przed miesiącem były natomiast ceny samochodów osobowych oraz paliw i smarów do prywatnych środków transportu.

Ceny towarów i usług związanych z rekreacją i kulturą wzrosły w skali miesiąca o 0,3%. Podrożały gazety i czasopisma, książki, bilety do kin, teatrów i na koncerty, a także usługi w zakresie turystyki zorganizowanej. Mniej niż w grudniu ub. roku należało zapłacić za sprzęt audiowizualny, fotograficzny i informatyczny.

Ceny w zakresie restauracji i hoteli były wyższe niż przed miesiącem, natomiast związane z edukacją – nie uległy zmianie.

W stosunku do stycznia ub. roku ceny towarów i usług konsumpcyjnych wzrosły o 1,8% (wobec spadku o 0,9% przed rokiem). Podniesiono ceny zarówno towarów (o 2,0%), jak i usług (o 1,2%). Wyższe niż przed rokiem były ceny towarów i usług w zakresie transportu, żywności i napojów bezalkoholowych, towarów i usług związanych z restauracjami i hotelami oraz mieszkaniem, napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych, a także w zakresie zdrowia oraz edukacji. Spadły natomiast ceny odzieży i obuwia, towarów i usług związanych z łącznością oraz z rekreacją i kulturą.

Rolnictwo

W styczniu br. średnia temperatura powietrza wyniosła minus 3,8°C i była niższa od średniej z lat 1971–2000 o ok. 2,0°C, natomiast średnia suma opadów ukształtowała się na poziomie 17 mm, tj. o ok. 46% mniej od normy z wielolecia.

Na rynku rolnym w styczniu br. notowano sezonowy wzrost cen skupu podstawowych produktów pochodzenia roślinnego. Obniżyły się natomiast ceny produktów pochodzenia zwierzęcego, z wyjątkiem cen żywca wołowego. W skali roku przeciętne ceny zbóż, ziemniaków oraz żywca drobiowego były niższe, a żywca wieprzowego, wołowego oraz mleka – wyższe.

W styczniu br. warunki agrometeorologiczne były zróżnicowane. Notowane głównie w pierwszej połowie miesiąca duże spadki temperatury powietrza przy powierzchni gruntu, miejscami nawet poniżej minus 25°C, spowodowały w wielu rejonach kraju nadmierne wychłodzenie wierzchniej warstwy gleby. Przy na ogół niewielkiej pokrywie śnieżnej, nie przekraczającej 10 cm, temperatura gruntu na głębokości węzła krzewienia spadała poniżej wartości krytycznych dla roślin i mogła spowodować straty w zasiewach upraw ozimych. Silne wysuszające wiatry, przy ujemnej temperaturze powietrza, powodowały przemieszczanie śniegu i narażały zimujące rośliny na wysmalanie.

Skup zbóż^a kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	VII 2016 – I 2017			I 2017		
	w tys. t	VII 2015– I 2016=100	udział skupu w zbiorach 2016 r. w %	w tys. t	I 2016=100	XII 2016=100
Ziarno zbóż^b	5847,7	102,5	22,4	536,4	107,5	77,1
w tym:						
pszenica.....	4268,9	110,7	40,4	428,6	110,4	74,3
żyto.....	428,4	89,8	15,6	34,9	102,4	82,7

^a Bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. ^b Podstawowych z mieszankami zbożowymi bez ziarna siewnego.

Skup zbóż podstawowych (z mieszankami zbożowymi bez ziarna siewnego) w okresie lipiec 2016 r. – styczeń 2017 r. wyniósł 5847,7 tys. ton i był o 2,5% większy niż w analogicznym okresie poprzedniego sezonu. Udział skupu pszenicy w zbiorach wynosił 40,4% (wobec 35,2% przed rokiem), a żyta odpowiednio 15,6% (wobec 23,7%). W styczniu br. odnotowano wyraźny sezonowy spadek skupu zbóż (o blisko 23%), ale w skali roku dostawy ziarna były większe (o 7,5%).

Skup podstawowych produktów zwierzęcych^a kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	I 2017		
	w tys. t	I 2016=100	XII 2016=100
Żywiec rzeźny^b	270,4	104,6	98,3
w tym:			
wołowy (z cielęcym).....	16,7	108,3	104,0
wieprzowy.....	95,8	97,1	91,1
drobiowy.....	157,7	109,4	102,7
Mleko^c	921,6	103,9	103,4

^a Bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. ^b Obejmuje bydło, cielęta, trzodę chlewną, owce, konie i drób; w przeliczeniu na mięso łącznie z tłuszczami w wadze poubojowej cieplej. ^c W milionach litrów.

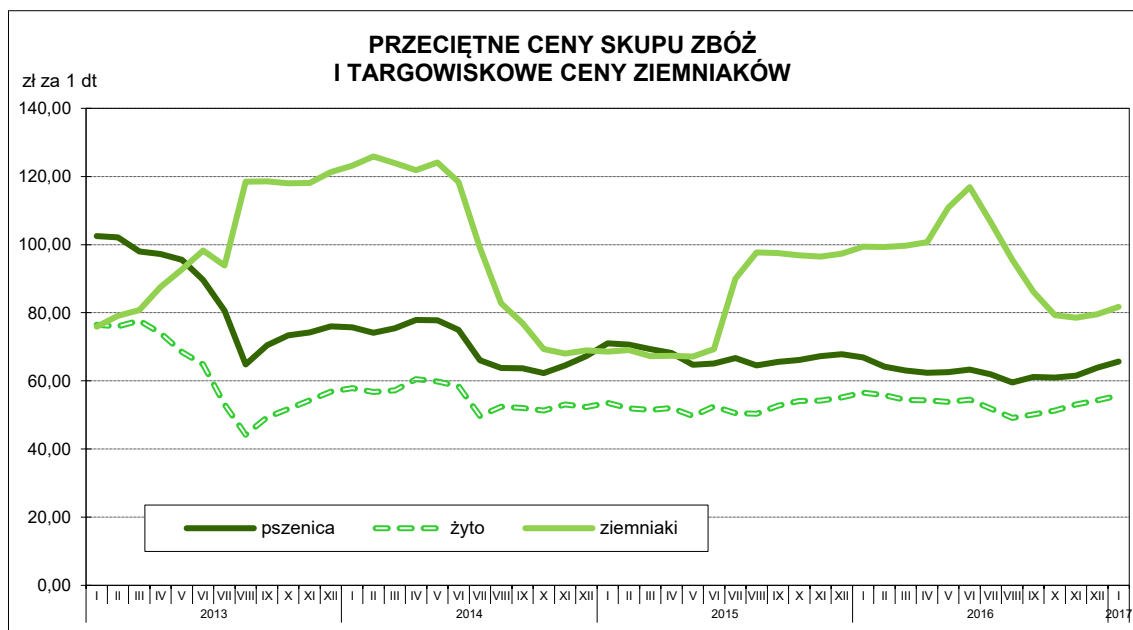
W styczniu br. dostawy do skupu **żywca rzeźnego ogółem** (w wbc) wynosiły 270,4 tys. ton i były nieco mniejsze (o 1,7%) niż w poprzednim miesiącu, na co wpłynął wyraźny spadek podaży żywca wieprzowego (o 8,9%). W skali roku, w wyniku wysokiego wzrostu podaży żywca drobiowego (o 9,4%) i wołowego (o 8,3%), skup **żywca rzeźnego ogółem** (w wbc) był większy o 4,6%. Krajowa podaż **mleka** była wyższa niż przed miesiącem (o 3,4%) i przed rokiem (o 3,9%).

Ceny podstawowych produktów rolnych kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Ceny w skupie			Ceny na targowiskach		
	I 2017					
	zł	I 2016=100	XII 2016=100	zł	I 2016=100	XII 2016=100
Pszonica ^a za 1 dt.....	65,64	98,2	102,8	74,85	96,7	100,4
Żyto ^a za 1 dt.....	55,75	98,5	102,7	58,96	95,8	100,8
Ziemniaki ^b za 1 dt.....	52,04	89,6	160,2	81,69	82,2	102,7
Żywiec rzeźny za 1 kg wagi żywej:						
w tym:						
bydło ^c (bez cieląt).....	6,31	103,4	101,3	7,00	104,5	104,5
w tym młode bydło.....	6,55	102,1	100,2	7,37	103,2	102,4
trzoda chlewna.....	4,91	123,8	97,6	4,88	111,2	98,4
drób.....	3,36	92,2	95,1	.	x	x
Prosię na chów za 1 szt.....	.	x	x	166,55	116,5	101,2
Mleko za 1 hl.....	132,03	118,1	97,1	.	x	x

a W skupie bez ziarna siewnego. *b* Na targowiskach – jadalne. *c* Na targowiskach średnia ważona cena bydła rzeźnego obliczona przy przyjęciu struktury ilości skupu młodego bydła i krów rzeźnych.

W styczniu br., przy zmniejszonej w skali miesiąca podaży, **ceny** skupu podstawowych gatunków **zbóż** wykazały dalszy sezonowy wzrost, ale nadal kształtowały się poniżej poziomu sprzed roku. Podobne tendencje obserwowano na targowiskach.

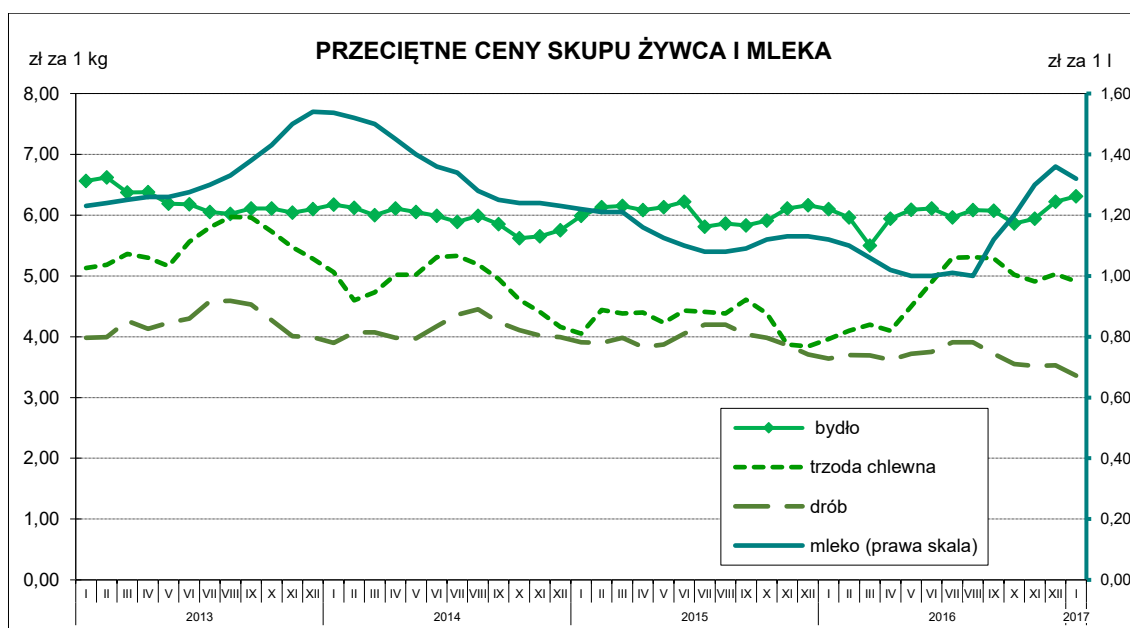

Na obu rynkach, przy obniżonej jak zwykle o tej porze roku podaży, utrzymał się wzrost **cen ziemniaków** w skali miesiąca; w skupie o 60,2%, a na targowiskach – o 2,7%. Ceny te nadal były niższe niż przed rokiem (w skupie o 10,4% i w obrocie targowiskowym – o 17,8%).

W styczniu br. **cen żywca wieprzowego** w skupie i na targowiskach obniżyły się w porównaniu z poprzednim miesiącem po ok. 2%, ale były wyższe niż przed rokiem (w skupie o 23,8%, a na targowiskach – o 11,2%). Relacja cen skupu trzody do cen żyta na targowiskach kształtowała się na poziomie 8,3 (wobec 8,6 w grudniu ub. roku i 6,4 w styczniu ub. roku). Na targowiskach za jedno prosię do dalszego chowu płacono ok. 167 zł, tj. więcej niż przed miesiącem (o 1,2%) i przed rokiem (o 16,5%).

Przy nadal wysokiej podaży **żywca drobiowego** utrzymał się obserwowany od dwóch lat spadek w skali roku cen tego surowca. W styczniu br. średnia cena skupu drobiu rzeźnego była niższa niż przed miesiącem o 4,9% i przed rokiem o 7,8%.

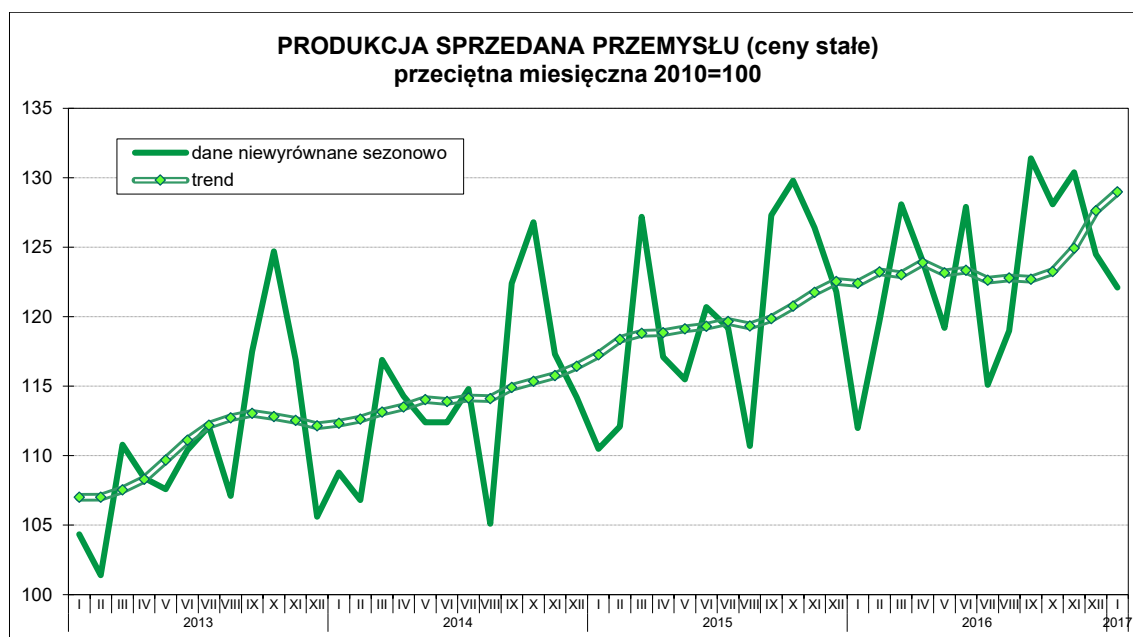
Na rynku wołowiny w styczniu br. odnotowano wzrost cen zarówno w skali miesiąca, jak i roku. Średnie ceny skupu **żywca wołowego** i **młodego bydła rzeźnego** były wyższe niż przed miesiącem (odpowiednio o 1,3% i o 0,2%) i przed rokiem (stosownie o 3,4% i o 2,1%). W obrocie targowiskowym za żywca wołowego płacono więcej niż przed miesiącem i przed rokiem (po 4,5%), a za młode bydło rzeźne o 2,4% więcej niż w grudniu ub. roku i o 3,2% więcej niż w styczniu ub. roku.

W styczniu br., przy skupie **mleka** (921,6 mln l) większym niż przed miesiącem (o 3,4%) i przed rokiem (o 3,9%), po raz pierwszy od pół roku obserwowano spadek cen surowca w skali miesiąca (o 2,9%). W porównaniu ze styczniem ub. roku ceny mleka były wyższe o 18,1%.

Przemysł

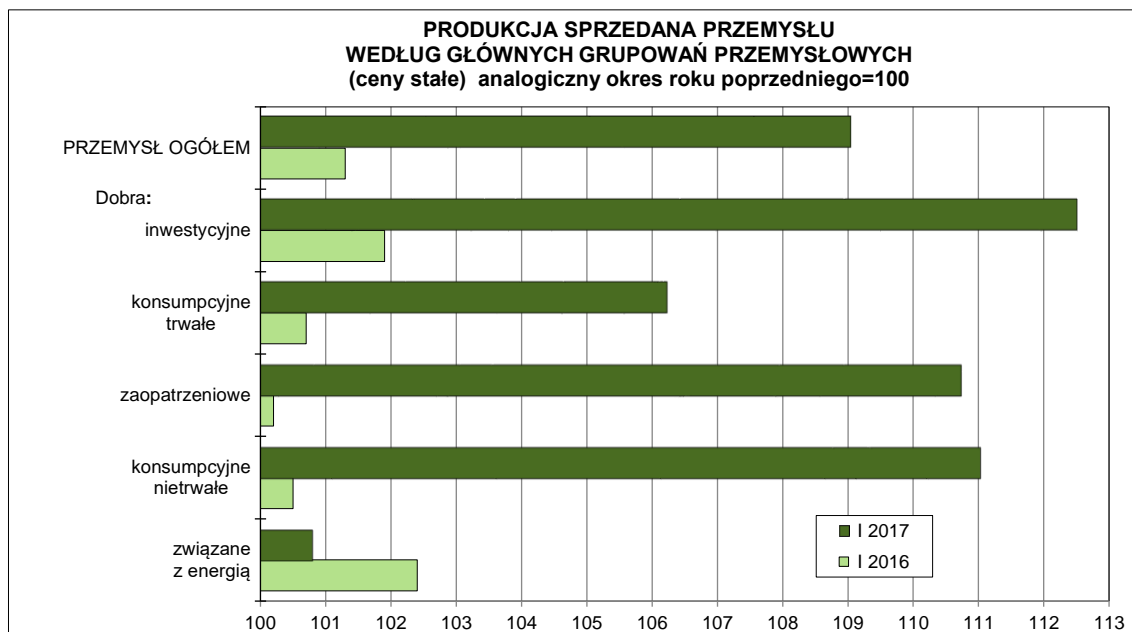
W styczniu br. **produkcja sprzedana w przemyśle**¹⁴ zwiększyła się w skali roku o 9,0% (wobec wzrostu o 2,1% przed miesiącem oraz o 1,3% przed rokiem). Po wyeliminowaniu wpływu czynników o charakterze sezonowym produkcja wzrosła w porównaniu ze styczniem ub. roku o 4,1%, a w odniesieniu do poprzedniego miesiąca zmniejszyła się o 0,2%.

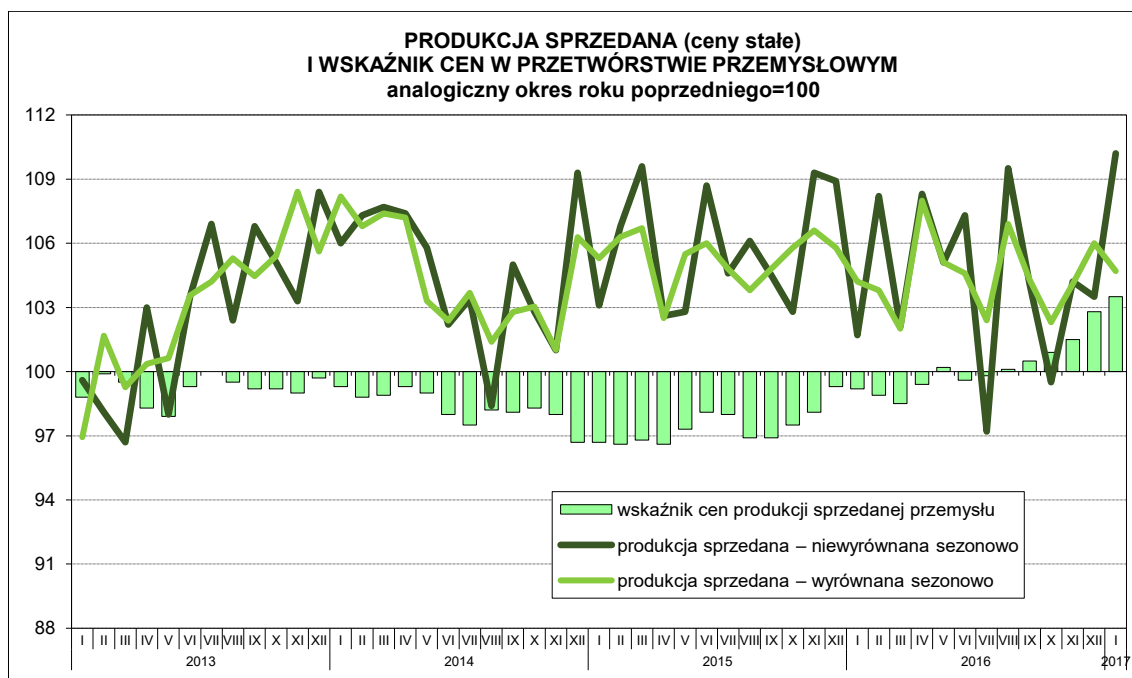
Wzrost produkcji w skali roku obserwowano w przetwórstwie przemysłowym – o 10,2%, dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji – o 6,4% oraz, po raz pierwszy od października 2015 r., w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę – o 2,9%. Po wzroście przed rokiem, odnotowano spadek produkcji w górnictwie i wydobywaniu – o 0,5%.

Wyższa niż w styczniu ub. roku była produkcja sprzedana we wszystkich **głównych grupowaniach przemysłowych**. Produkcja dóbr inwestycyjnych wzrosła o 12,5%, dóbr konsumpcyjnych nietrwałych – o 11,0%, dóbr zaopatrzeniowych – o 10,7%, dóbr konsumpcyjnych trwałych – o 6,2%, a dóbr związanych z energią – o 0,8%.

¹⁴ W cenach stałych; w przedsiębiorstwach o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

Wydajność pracy w przemyśle, mierzona produkcją sprzedaną na jednego zatrudnionego, w styczniu br. była o 5,6% wyższa niż przed rokiem, przy większym o 3,2% przeciętnym zatrudnieniu i wzroście przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto o 3,9%.

Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji sprzedanej przemysłu kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2016		I 2017	I 2016	
	I	XII			
	analogiczny okres roku poprzedniego=100			struktura w %	
Przemysł	101,3	102,1	109,0	100,0	100,0
górnictwo i wydobywanie	101,1	95,9	99,5	3,5	3,0
przetwórstwo przemysłowe	101,7	103,5	110,2	85,3	84,7
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę.....	97,7	92,2	102,9	8,9	9,9
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	102,0	103,9	106,4	2,3	2,4
Z przemysłu ogółem – działy:					
wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego	103,5	94,6	90,9	1,9	1,7
produkcja artykułów spożywczych	99,1	109,1	111,9	16,4	16,2
produkcja napojów	98,6	94,0	97,3	1,1	1,3
produkcja odzieży.....	103,1	99,1	106,6	0,5	0,6
produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny.....	101,1	107,0	111,3	2,6	2,6
produkcja papieru i wyrobów z papieru	96,0	104,3	113,3	3,2	3,2
produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej.....	111,0	95,2	100,4	5,8	4,6
produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych.....	101,3	109,9	113,2	4,7	4,7
produkcja wyrobów farmaceutycznych	93,7	111,4	122,1	1,1	1,1
produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych.....	106,4	106,0	110,3	6,3	6,4
produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	97,8	109,8	111,9	2,9	2,9
produkcja metali	90,2	109,7	116,8	4,1	3,5
produkcja wyrobów z metali.....	107,5	114,6	112,2	6,2	6,2
produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	100,7	98,9	101,9	3,0	3,3
produkcja urządzeń elektrycznych	105,4	87,2	98,3	4,1	4,7
produkcja maszyn i urządzeń	92,2	117,9	116,3	2,7	2,7
produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	104,4	108,8	113,2	11,5	11,5
produkcja pozostałego sprzętu transportowego.....	82,1	56,6	130,0	1,3	1,1
produkcja mebli.....	111,5	111,1	111,8	3,2	3,3

W styczniu br. wzrost produkcji sprzedanej w skali roku notowano w 30 (spośród 34) działach przemysłu, m.in. w produkcji:

- pozostałego sprzętu transportowego – o 30,0% (m.in. lokomotyw kolejowych oraz taboru szynowego – o 104,0%),
- wyrobów farmaceutycznych – o 22,1%,
- metali – o 16,8% (w tym surówki, żelazostopów, żeliwa i stali oraz wyrobów hutniczych – o 24,0%),
- maszyn i urządzeń – o 16,3% (m.in. maszyn do rolnictwa i leśnictwa – o 30,6%),

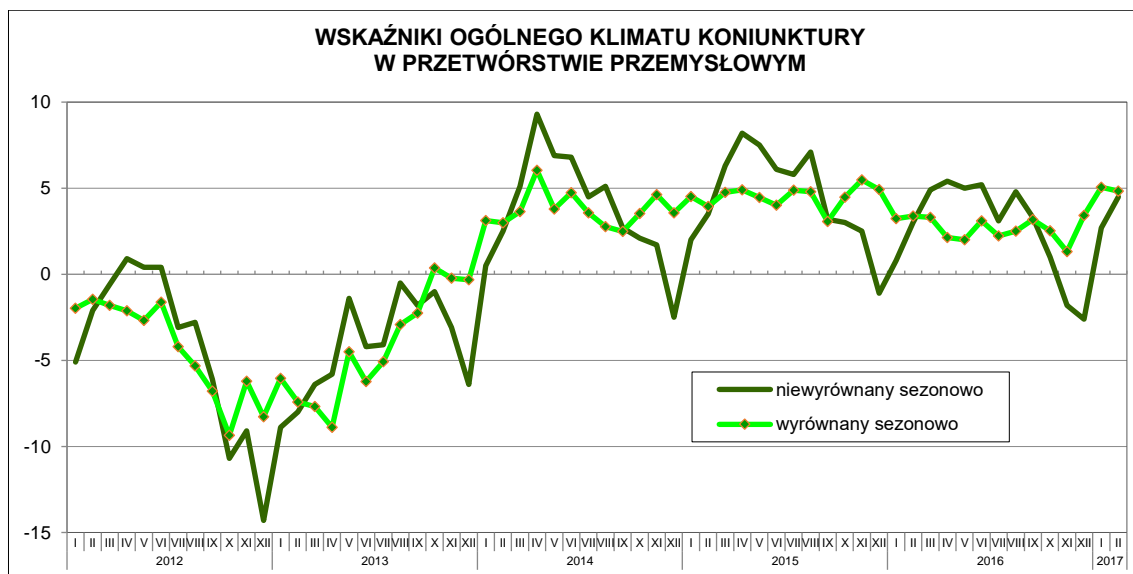
- papieru i wyrobów z papieru – o 13,3% (w tym masy włóknistej, papieru i tektury – o 18,1%),
- chemikaliów i wyrobów chemicznych – o 13,2% (m.in. mydła i detergentów, środków myjących i czyszczących, wyrobów kosmetycznych i toaletowych – o 15,6%),
- pojazdów samochodowych, przyczep i naczep – o 13,2% (w tym części i akcesoriów do pojazdów silnikowych – o 17,2%),
- wyrobów z metali – o 12,2% (m.in. w obróbce metali i nakładaniu powłok na metale; obróbce mechanicznej elementów metalowych – o 29,5%),
- wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych – o 11,9% (w tym szkła i wyrobów ze szkła – o 13,3%),
- mebli – o 11,8%,
- wyrobów z drewna, korka oraz słomy i wikliny – o 11,3% (m.in. wyrobów tartacznych – o 13,6%),
- wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych – o 10,3% (w tym wyrobów z tworzyw sztucznych – o 11,1%).

Obniżyła się natomiast w skali roku m.in. produkcja napojów (o 2,7%) oraz urządzeń elektrycznych (o 1,7%).

Produkcja artykułów spożywczych (stanowiąca ponad 16% produkcji sprzedanej przemysłu) w styczniu br. była wyższa niż przed rokiem o 11,9% (podczas gdy w styczniu ub. roku zmniejszyła się odpowiednio o 0,9%). Największy wzrost sprzedaży notowano w przetwarzaniu i konserwowaniu ryb, skorupiaków i mięczaków – o 40,7% oraz w przetwarzaniu i konserwowaniu owoców i warzyw – o 27,3%. Wzrosła także sprzedaż w wytwarzaniu produktów przemiału zbóż, skrobi i wyrobów skrobiowych – o 15,9%, produkcji gotowych pasz i karmy dla zwierząt – o 12,1%, przetwarzaniu i konserwowaniu mięsa oraz produkcji wyrobów z mięsa – o 12,0%, produkcji wyrobów piekarskich i mącznych – o 8,9%, wytwarzaniu wyrobów mleczarskich – o 8,7% oraz produkcji pozostałych artykułów spożywczych – o 3,4%. Zmniejszyła się natomiast sprzedaż w produkcji olejów i tłuszczów pochodzenia roślinnego i zwierzęcego – o 10,1%.

Z obserwowanych w styczniu br. 282 **wyrobów i grup wyrobów przemysłowych** produkcja 193 była wyższa niż przed rokiem, w tym najbardziej zwiększyła się produkcja cukru, pestycydów, samochodów ciężarowych i ciągników drogowych do ciągnięcia naczep, tarcicy liściastej, komputerów, benzyny silnikowej, obuwia, rur stalowych, węgla brunatnego, win owocowych, nawozów mineralnych lub chemicznych fosforowych, tarcicy iglastej, rowerów, akumulatorów kwasowo-ołowiowych do pojazdów samochodowych, przerobu ropy naftowej, mleka, silników do pojazdów mechanicznych, wyrobów z gumy, opon, stali surowej, chłodziarek i zamrażarek, wyrobów walcowanych na gorąco (bez półwyrobów), olejów napędowych, wędlin, pojazdów do transportu publicznego oraz

olejów opałowych. Niższa niż przed rokiem była natomiast produkcja 87 wyrobów i grup wyrobów, w tym najbardziej zmniejszyła się produkcja aluminium niestopowego, margaryny i produktów do smarowania, kuchni gazowych z piekarnikiem, płyt pilśniowych, cementu oraz wódki czystej.

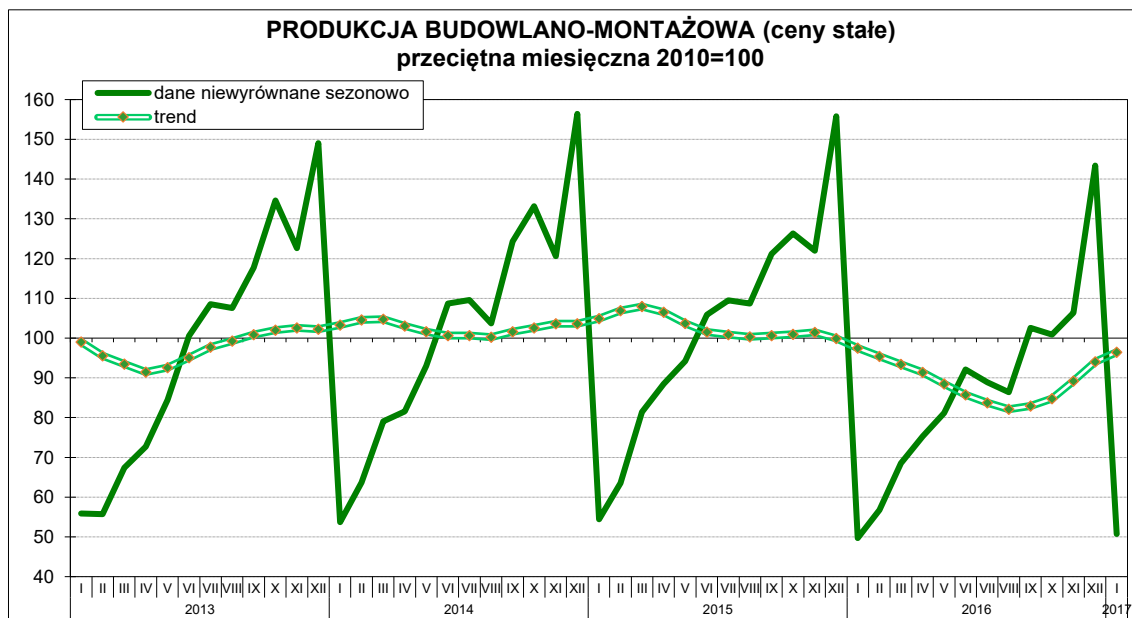

W lutym br. **ogólny klimat koniunktury** w przetwórstwie przemysłowym oceniany jest pozytywnie, lepiej niż przed miesiącem. Wpłynęły na to przede wszystkim bardziej korzystne niż w styczniu br. prognozy w większości badanych obszarów. Bieżący portfel zamówień i produkcja są ograniczane w mniejszym stopniu niż przed miesiącem. Pogorszyły się negatywne oceny dotyczące sytuacji finansowej. Możliwe jest nieznaczne zwiększenie zatrudnienia. Przedsiębiorcy przewidują wzrost cen wyrobów przemysłowych.

Stan zapasów wyrobów gotowych jest zbliżony do poziomu uznawanego przez przedsiębiorców za wystarczający. Wzrost zapasów w skali miesiąca zgłaszają m.in. producenci odzieży oraz chemikaliów i wyrobów chemicznych.

Budownictwo

Produkcja budowlano-montażowa¹⁵ zrealizowana na terenie kraju w styczniu br. była o 2,1% wyższa niż przed rokiem (kiedy obserwowano znaczny spadek – o 8,6%).

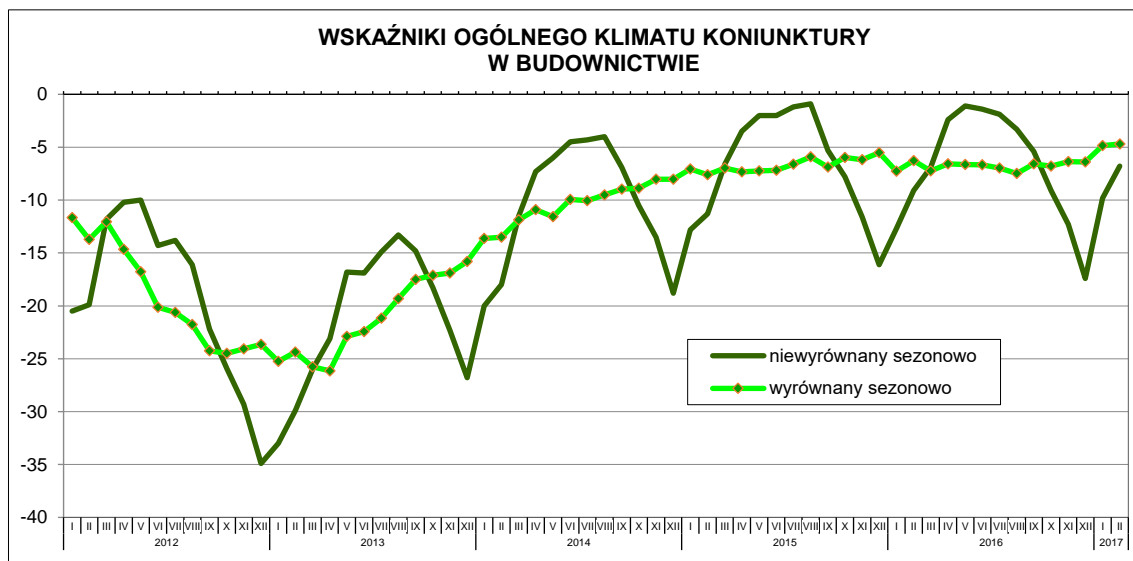
Większa niż przed rokiem była produkcja w jednostkach zajmujących się głównie budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej – o 5,7%, a także – specjalizujących się w budowie budynków – o 4,6%. Spadek utrzymał się w przedsiębiorstwach wykonujących głównie roboty budowlane specjalistyczne, był on jednak mniejszy niż notowany we wcześniejszych miesiącach i wyniósł 4,4%. Wzrosła sprzedaż robót zarówno o charakterze remontowym – o 3,1%, jak i inwestycyjnym – o 1,4%.

Po wyeliminowaniu wpływu czynników o charakterze sezonowym produkcja budowlano-montażowa w styczniu br. obniżyła się w stosunku do analogicznego miesiąca ub. roku – o 2,6%, natomiast w stosunku do miesiąca poprzedniego wzrosła o 1,4%.

Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji budowlano-montażowej kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2016		I 2017	I 2016	I 2016
	I	XII			
	analogiczny okres roku poprzedniego=100			struktura w %	
Ogółem	91,4	92,0	102,1	100,0	100,0
roboty budowlane o charakterze:					
inwestycyjnym	87,7	95,4	101,4	62,2	62,6
remontowym	98,2	86,9	103,1	37,8	37,4
Budowa budynków	93,3	90,6	104,6	40,7	39,7
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	89,5	95,0	105,7	28,6	27,7
Roboty budowlane specjalistyczne	90,7	88,7	95,6	30,7	32,6

¹⁵ W cenach stałych; w przedsiębiorstwach budowlanych o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

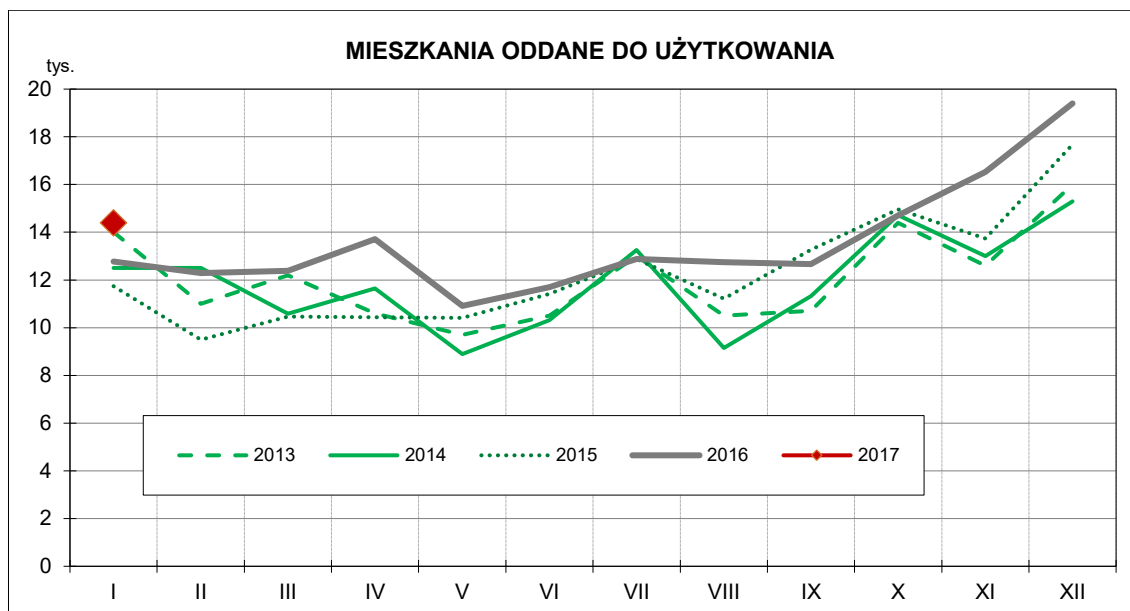

W lutym br. **ogólny klimat koniunktury** w budownictwie oceniany jest mniej pesymistycznie niż przed miesiącem. Mniej niekorzystne są przewidywania dotyczące produkcji budowlano-montażowej, portfela zamówień oraz sytuacji finansowej przedsiębiorstw, przy nieco bardziej negatywnych ocenach bieżącej sytuacji finansowej i produkcji oraz utrzymujących się negatywnych diagnozach portfela zamówień. Przedsiębiorstwa budowlane przewidują zmniejszenie skali redukcji zatrudnienia. Ceny robót budowlano-montażowych mogą nie zmienić się.

Głównymi utrudnieniami w prowadzeniu działalności budowlano-montażowej pozostają w ocenie przedsiębiorców koszty zatrudnienia i konkurencja na rynku, przy czym odczuwalność barier związanych z konkurencją na rynku jest mniejsza niż przed rokiem. Częściej niż w lutym ub. roku wymieniane są natomiast ograniczenia związane z niedoborem wykwalifikowanych pracowników oraz niejasnymi i niespójnymi przepisami prawnymi.

Budownictwo mieszkaniowe

W styczniu br. oddano do użytkowania więcej mieszkań niż przed rokiem. Znacznie zwiększyła się liczba mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym oraz mieszkań, których budowę rozpoczęto.

Według wstępnych danych¹⁶, w styczniu br. **oddano do użytkowania** 14,4 tys. mieszkań, tj. o 12,5% więcej niż w styczniu ub. roku (kiedy notowano wzrost odpowiednio o 8,8%). Zwiększyła się w skali roku liczba mieszkań oddanych do użytkowania w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem – o 18,4% do 7,2 tys. oraz indywidualnym – o 10,7% do 6,8 tys. Więcej mieszkań niż przed rokiem oddano także w budownictwie zakładowym. Spadek odnotowano natomiast w budownictwie spółdzielczym (o 40,5% do 0,2 tys.). Mniej mieszkań niż w styczniu ub. roku oddano też w budownictwie komunalnym i społecznym czynszowym.

Liczba mieszkań oddanych do użytkowania kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	I 2016			I 2017		
	w liczbach bezwzględnych	struktura w %	I 2015=100	w liczbach bezwzględnych	struktura w %	I 2016=100
Ogółem	12776	100,0	108,8	14376	100,0	112,5
Indywidualne	6162	48,2	93,0	6819	47,4	110,7
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	6087	47,6	125,0	7204	50,1	118,4
Spółdzielcze	353	2,8	706,0	210	1,5	59,5
Społeczne czynszowe	89	0,7	247,2	88	0,6	98,9
Komunalne	84	0,7	80,8	44	0,3	52,4
Zakładowe	1	0,0	1,6	11	0,1	x

¹⁶ Dane meldunkowe – mogą ulec zmianie po opracowaniu sprawozdań kwartalnych.

Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania oddanego do użytkowania w styczniu br. wyniosła 93,7 m² i była o 2,0 m² mniejsza niż przed rokiem.

W styczniu br. liczba mieszkań, na których budowę **wydano pozwolenia** lub dla których **dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym** wyniosła 15,1 tys. i była o 47,8% większa niż w analogicznym miesiącu ub. roku. Odnotowano także znaczny wzrost liczby mieszkań, których **budowę rozpoczęto** – o 55,0% do 11,2 tys.

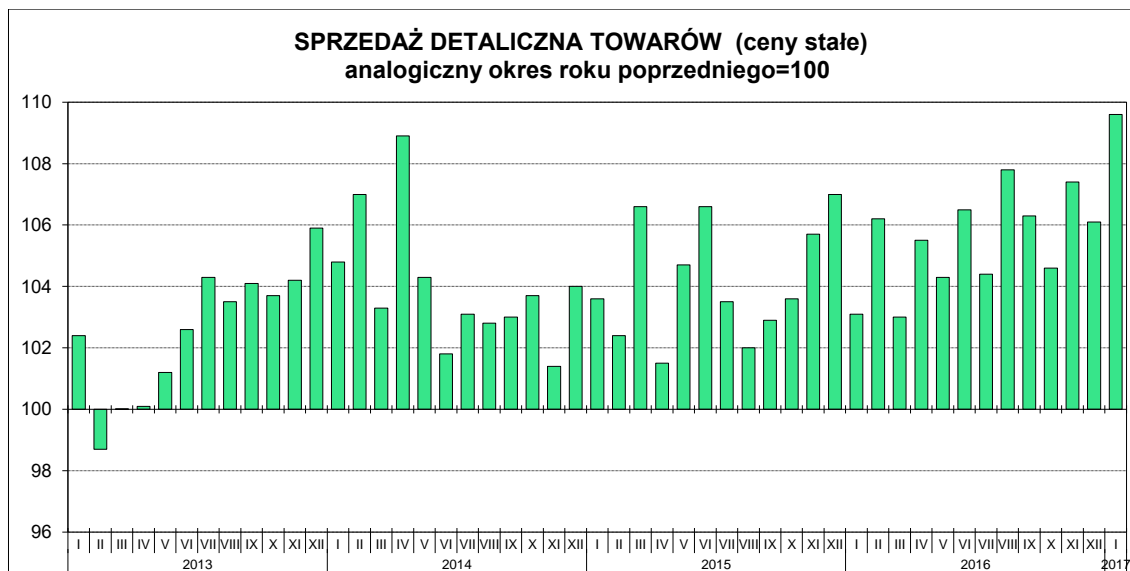
Liczba mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym oraz mieszkań, których budowę rozpoczęto kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	Mieszkania, na których budowę wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym			Mieszkania, których budowę rozpoczęto		
	I 2017					
	w liczbach bezwzględnych	struktura w %	I 2016=100	w liczbach bezwzględnych	struktura w %	I 2016=100
Ogółem	15 086	100,0	147,8	11 208	100,0	155,0
Indywidualne	6754	44,8	128,6	3528	31,5	120,7
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	8020	53,2	169,7	7294	65,1	179,7
Spółdzielcze	125	0,8	75,8	87	0,8	38,5
Spółeczne czynszowe	28	0,2	400,0	250	2,2	x
Komunalne	159	1,0	283,9	49	0,4	257,9
Zakładowe	-	x	x	-	x	x

Szacuje się, że na koniec stycznia br. **w budowie** było 728,6 tys. mieszkań, tj. o 1,9% więcej niż przed rokiem.

Rynek wewnętrzny

W styczniu br. **sprzedaż detaliczna**¹⁷ była wyższa niż przed rokiem o 9,6% (wobec wzrostu o 6,1% w grudniu ub. roku oraz o 3,2% w styczniu ub. roku).

W porównaniu ze styczniem ub. roku sprzedaż zwiększyła się we wszystkich grupach. Spośród grup o znaczącym udziale w sprzedaży detalicznej ogółem wysoki wzrost obserwowano w paliwach stałych, ciekłych i gazowych (o 17,2%) oraz w pojazdach samochodowych, motocyklach, częściach (o 13,9%). Znacznie zwiększyła się sprzedaż także w grupach: pozostałe (o 8,8%) oraz pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach (o 7,9%). W grupie o największym udziale w sprzedaży detalicznej ogółem, tj. żywność, napoje i wyroby tytoniowe, sprzedaż wzrosła w skali roku o 2,8%.

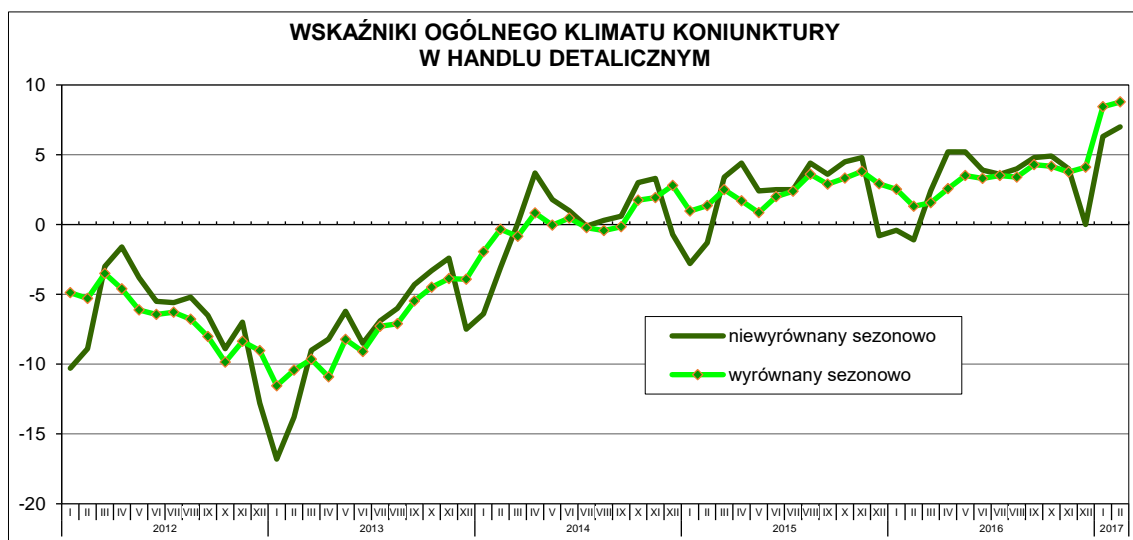
¹⁷ W cenach stałych; w przedsiębiorstwach handlowych i niehandlowych o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

Dynamika sprzedaży detalicznej (w cenach stałych) kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	2016		I 2017
	I	XII	
	analogiczny okres roku poprzedniego=100		
Ogółem^a	103,2	106,1	109,6
w tym:			
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	104,6	110,1	113,9
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe.....	100,2	106,2	117,2
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe.....	103,0	116,4	102,8
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach	101,4	87,6	107,9
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	106,8	113,7	117,0
Tekstylia, odzież, obuwie	120,6	116,3	107,7
Meble, rtv, agd	105,5	105,4	109,0
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	106,0	106,1	116,6
Pozostałe	92,1	91,6	108,8

a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007 (PKD 2007), zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii wg przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) wolumenu sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych (np. połączenia przedsiębiorstw). Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej ogółem.

Sprzedaż hurtowa¹⁸ w styczniu br. była o 20,7% wyższa niż przed rokiem, w tym w przedsiębiorstwach hurtowych zwiększyła się o 18,5% (wobec wzrostu odpowiednio o 1,9% oraz spadku o 0,3% przed rokiem).

W lutym br. **ogólny klimat koniunktury** w handlu detalicznym oceniany jest pozytywnie, podobnie jak przed miesiącem. Utrzymały się korzystne wskazania jednostek dużych i średnich. Nieznacznie optymistyczne oceny (po negatywnych w styczniu)

¹⁸ W cenach bieżących; w przedsiębiorstwach handlowych o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

formułowane są także przez przedsiębiorstwa mikro. Mniej niekorzystnie oceniają ogólny klimat koniunktury jednostki małe. Pozytywne są oceny koniunktury w branżach pojazdy samochodowe, tekstylia, odzież, obuwie oraz żywność. Pesymistyczne (po korzystnych przed miesiącem) są wskazania firm w branży artykuły gospodarstwa domowego ogółem. Przedsiębiorstwa handlu detalicznego ogółem oceniają bieżącą i przyszłą sytuację finansową nieznacznie negatywnie. Osłabieniu uległy pozytywne oceny bieżącej sprzedaży; odpowiednie prognozy są nieznacznie optymistyczne (po niekorzystnych przed miesiącem). Poprawiają się wskazania dotyczące przyszłego popytu na towary. Przedsiębiorcy przewidują możliwość wzrostu cen towarów oraz nieznacznego zwiększenia zatrudnienia. Poziom zapasów towarów nadal jest uważany za nadmierny.

Wśród barier utrudniających działalność badanych przedsiębiorstw w lutym br. za najbardziej dotkliwe przedsiębiorcy uznają konkurencję na rynku oraz koszty zatrudnienia. W skali roku najbardziej zmniejszyło się znaczenie bariery związanej z niedostatecznym popytem, a zwiększyło – barier związanych z niedoborem pracowników oraz z niejasnymi i niespójnymi przepisami prawnymi.

Transport

W styczniu br. **sprzedaż wyrobów i usług**¹⁹ w jednostkach transportu ogółem²⁰ była wyższa niż w analogicznym okresie ub. roku o 19,2% (wobec wzrostu o 16,0% w grudniu ub. roku i spadku o 0,2% przed rokiem).

Spośród grup o wysokim udziale w sprzedaży usług w transporcie ogółem wzrosła sprzedaż w transporcie samochodowym (o 23,5%) oraz kolejowym (o 12,7%), po niewielkim spadku przed rokiem. Zwiększyła się również sprzedaż w magazynowaniu i działalności usługowej wspomagającej transport (o 12,2%).

Przewozy ładunków ogółem w styczniu br. wyniosły 40,8 mln ton, tj. o 13,9% więcej niż przed rokiem, głównie w wyniku wysokiego wzrostu w transporcie samochodowym.

Przewozy ładunków **transportem kolejowym** w styczniu br. wyniosły 16,9 mln ton, tj. o 7,7% więcej niż przed rokiem.

Transportem samochodowym zarobkowym w styczniu br. przewieziono 18,7 mln ton ładunków, tj. o 22,8% więcej niż przed rokiem. Potencjał przewozowy transportu samochodowego zarobkowego zwiększył się w stosunku do grudnia ub. roku o 4,7%.

Transportem rurociągowym w styczniu br. przetłoczono 4,5 mln ton ropy i produktów naftowych (o 4,3% więcej niż przed rokiem).

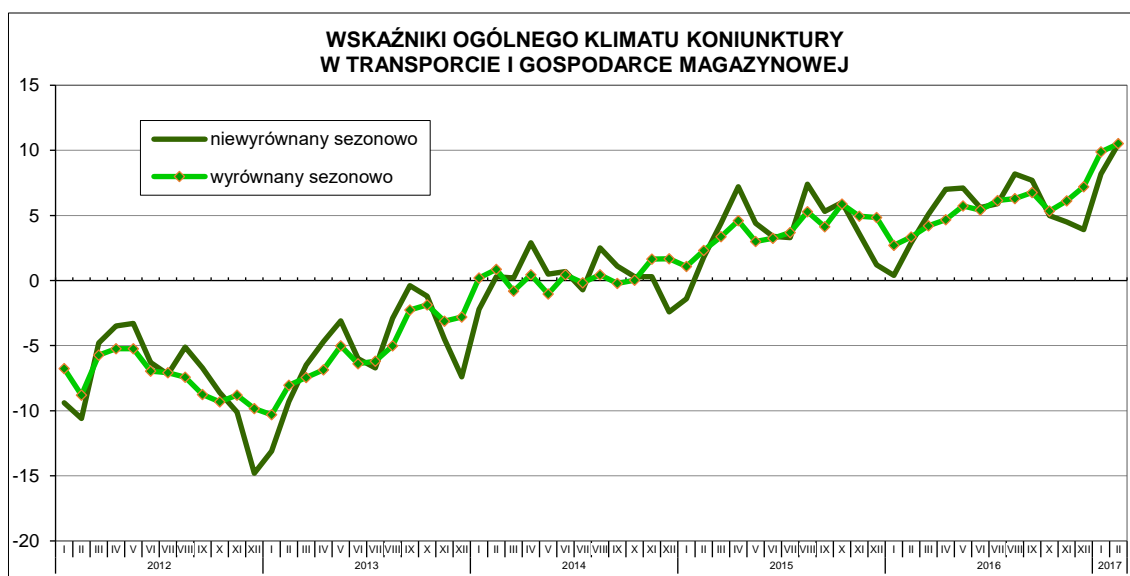
Przewozy ładunków **transportem morskim** w styczniu br. wzrosły o 19,4% w skali roku, do 0,6 mln ton.

W **portach morskich** w styczniu br. przeładowano 6,0 mln ton ładunków, tj. o 6,0% więcej niż przed rokiem. Znacznie zwiększyła się wielkość przeładunków w grupie ładunków masowych ciekłych – o 26,8% (w tym ropy naftowej – o 19,1%), po niewielkim wzroście przed rokiem. Zwiększyły się także przeładunki kontenerów (o 2,6%) oraz ładunków tocznych (o 0,2%). Spadek notowano natomiast w przeładunkach ładunków masowych suchych – o 4,2% (w tym węgla i koksu – o 15,6%), po wysokim wzroście przed rokiem.

W większości portów wielkość przeładunków w styczniu br. była wyższa niż przed rokiem: w porcie Gdynia przeładunki zwiększyły się o 20,5% (do 1,5 mln ton), Świnoujście – o 10,6% (do 1,2 mln ton), a w Szczecinie – o 7,7% (do 0,7 mln ton). Ograniczenie przeładunków obserwowano w portach: Gdańsk oraz Police (odpowiednio o 1,7% oraz 17,7%, po znaczących wzrostach przed rokiem).

¹⁹ Obejmująca wpływy za przewozy ładunków, pasażerów, bagażu i poczty, przeładunki, spedycję, składowanie i magazynowanie ładunków oraz inne usługi związane z obsługą transportu.

²⁰ W cenach stałych; w przedsiębiorstwach transportowych o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

W lutym br. **ogólny klimat koniunktury** w sekcji transport i gospodarka magazynowa jest oceniany bardziej korzystnie niż przed miesiącem. Prognozy dotyczące popytu, sprzedaży oraz sytuacji finansowej są pozytywne i lepsze niż w styczniu br. Negatywne, gorsze niż przed miesiącem, są natomiast oceny bieżące w tych obszarach. Przedsiębiorstwa nadal planują zwiększenie zatrudnienia oraz spodziewają się wzrostu cen usług transportowych.

Bilans płatniczy

Według wstępnych danych, **saldo rachunku bieżącego bilansu płatniczego**²¹ w grudniu 2016 r. wyniosło minus 2,4 mld zł (wobec minus 3,6 mld zł rok wcześniej). **Saldo obrotów towarowych** ukształtowało się na poziomie minus 0,7 mld zł (wobec 0,6 mld zł w grudniu 2015 r.), przy czym eksport zwiększył się o 10,4% do 64,8 mld zł, a import wzrósł o 12,7% do 65,5 mld zł. **Saldo usług** wyniosło 4,7 mld zł i było wyższe niż w grudniu 2015 r. o 1,1 mld zł. Złożyły się na nie dodatnie salda: usług transportowych (1,9 mld zł), pozostałych usług (1,7 mld zł) oraz podróży zagranicznych (1,1 mld zł). Przychody z tytułu eksportu usług ukształtowały się na poziomie 17,2 mld zł (o 10,4% więcej niż w grudniu 2015 r.), a rozchody z tytułu importu usług wyniosły 12,5 mld zł (tj. odpowiednio o 4,2% więcej). **Saldo dochodów pierwotnych** w grudniu 2016 r. wyniosło minus 5,0 mld zł i poprawiło się w porównaniu z analogicznym okresem 2015 r. o 1,1 mld zł. Na wysokość salda dochodów pierwotnych w znacznym stopniu wpłynęło ujemne saldo dochodów z inwestycji (minus 7,6 mld zł). Dochody uzyskane przez bezpośrednich inwestorów zagranicznych z tytułu ich zaangażowania kapitałowego w polskich podmiotach ukształtowały się na poziomie 7,0 mld zł, a dochody nierezydentów z inwestycji portfelowych wyniosły 1,3 mld zł. **Saldo dochodów wtórnych** w grudniu 2016 r. wyniosło minus 1,4 mld zł (wobec minus 1,8 mld zł rok wcześniej), przy czym wartość przychodów była wyższa niż w grudniu 2015 r. o 0,3 mld zł i wyniosła 2,1 mld zł, a wartość rozchodów pozostała na poziomie 3,5 mld zł.

Rachunek kapitałowy zamknął się saldem w wysokości 5,8 mld zł (wobec minus 0,6 mld zł w grudniu 2015 r.), a kwoty przychodów i rozchodów ukształtowały się odpowiednio na poziomie 5,9 mld zł oraz 0,1 mld zł (wobec 0,4 mld zł przychodów oraz 1,1 mld zł rozchodów rok wcześniej).

Saldo rachunku finansowego bilansu płatniczego w grudniu 2016 r. wyniosło 0,2 mld zł (wobec minus 6,5 mld zł rok wcześniej). **Saldo inwestycji zagranicznych w Polsce** ukształtowało się na poziomie 15,4 mld zł, przy czym saldo pasywów inwestycji bezpośrednich wyniosło 8,1 mld zł. Saldo **polskich inwestycji za granicą** wyniosło 15,6 mld zł, w tym saldo aktywów inwestycji bezpośrednich 22,1 mld zł. Na wielkość salda rachunku finansowego wpływały również **inwestycje portfelowe**, gdzie odnotowano spadek wartości aktywów rezydentów o 21,9 mld zł oraz odpływ kapitału nierezydentów w kwocie 4,1 mld zł. W **pozostałych inwestycjach** odnotowano zmniejszenie aktywów rezydentów w kwocie 2,4 mld zł oraz napływ kapitału nierezydentów w wysokości 11,4 mld zł. Saldo pochodnych instrumentów finansowych ukształtowało się na poziomie 0,9 mld zł. Wartość **oficjalnych aktywów rezerwowych** w końcu grudnia 2016 r. wyniosła 478,1 mld zł, tj. o 17,0 mld zł więcej niż przed miesiącem.

²¹ Opracowano na podstawie danych Narodowego Banku Polskiego (NBP).

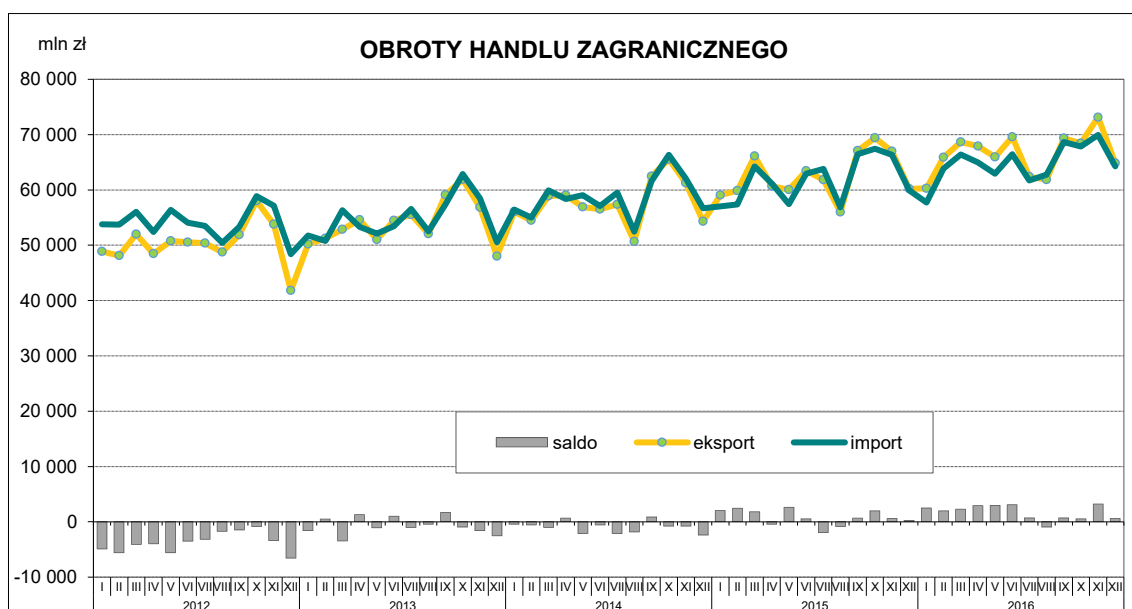
Bilans płatniczy kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	XII 2015	XII 2016	I 2016 - XII 2016 ^a
	w mln zł		
RACHUNEK BIEŻĄCY	-3629	-2363	-9798
Saldo obrotów towarowych	613	-672	7081
Eksport.....	58750	64847	769862
Import.....	58137	65519	762781
Saldo usług	3608	4737	58199
Przychody.....	15588	17215	191694
Rozchody.....	11980	12478	133495
Saldo dochodów pierwotnych	-6083	-4994	-69843
Przychody.....	2996	5612	48184
Rozchody.....	9079	10606	118027
Saldo dochodów wtórnych	-1767	-1434	-5235
Przychody.....	1754	2097	24294
Rozchody.....	3521	3531	29529
RACHUNEK KAPITAŁOWY	-639	5785	20698
Przychody.....	438	5883	22513
Rozchody.....	1077	98	1815
RACHUNEK FINANSOWY	-6522	206	1113
Inwestycje bezpośrednie - aktywa	-2045	22146	34809
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych.....	1480	15793	18896
Instrumenty dłużne.....	-3525	6353	15913
Inwestycje bezpośrednie - pasywa	-6974	8145	54613
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych.....	3077	7877	38997
Instrumenty dłużne.....	-10051	268	15616
Inwestycje portfelowe - aktywa	12365	-21930	-27576
Udziałowe papiery wartościowe.....	10789	-21888	-28964
Dłużne papiery wartościowe.....	1576	-42	1388
Inwestycje portfelowe - pasywa	9621	-4110	-10100
Udziałowe papiery wartościowe.....	9023	-10077	-11381
Dłużne papiery wartościowe.....	598	5967	1281
Pozostałe inwestycje - aktywa	-6793	-2444	9048
NBP.....	2	462	995
Sektor rządowy.....	-17	64	892
Monetarne Instytucje Finansowe.....	-4909	-911	1349
Pozostałe sektory.....	-1869	-2059	5812
Pozostałe inwestycje - pasywa	-9526	11361	60735
NBP.....	-4186	9313	65861
Sektor rządowy.....	572	2977	-403
Monetarne Instytucje Finansowe.....	-6173	-1313	-10655
Pozostałe sektory.....	261	384	5932
Pochodne instrumenty finansowe	33	866	811
Oficjalne aktywa rezerwowe	-16961	16964	89269
SALDO BŁĘDÓW I OPUSZCZEŃ	-2254	-3216	-9787

^a Dane skumulowane są prezentowane krocząco w ujęciu 12 miesięcy.

Handel zagraniczny

Według danych wstępnych, w 2016 r. obroty towarowe z zagranicą zwiększyły się w skali roku, choć ich dynamika była słabsza niż w 2015 r. Eksport rósł szybciej niż import, a dodatnie saldo wymiany było znacznie wyższe od uzyskanego w roku poprzednim. Zwiększyła się wymiana z krajami rozwiniętymi (w tym z krajami UE), eksport do krajów Europy Środkowo-Wschodniej (w tym do Rosji) oraz import z krajów rozwijających się. W okresie styczeń–listopad 2016 r. obroty według cen stałych były wyższe niż w analogicznym okresie 2015 r. Wskaźnik terms of trade ukształtował się na poziomie zbliżonym do notowanego rok wcześniej.

W porównaniu z 2015 r. eksport zwiększył się o 6,3% do 798,2 mld zł, a import wzrósł o 4,9% do 777,5 mld zł. Wymiana zamknęła się dodatnim saldem w wysokości 20,7 mld zł (przed rokiem 9,9 mld zł). Obroty wyrażone w euro zwiększyły się w skali roku po stronie eksportu o 2,3% do 183,6 mld EUR, a po stronie importu – o 0,9% do 178,9 mld EUR. Dodatkowo saldo wyniosło 4,8 mld EUR (w 2015 r. 2,3 mld EUR). W obrotach prezentowanych w dolarach USA eksport był wyższy niż w 2015 r. o 1,7% i wyniósł 203,7 mld USD, a import wzrósł o 0,4% do 198,4 mld USD. Dodatkowo saldo ukształtowało się na poziomie 5,3 mld USD (w 2015 r. 2,7 mld USD).

Obroty **w cenach stałych** w okresie styczeń–listopad 2016 r. wzrosły w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku po stronie eksportu o 6,3%, a importu – o 5,5%. Zwiększył się wolumen eksportu do krajów UE – o 7,2% i do krajów Europy Środkowo-Wschodniej – o 12,6%, natomiast obniżył się – w obrotach z krajami rozwijającymi się – o 2,9%. W imporcie odnotowano wzrost wolumenu towarów sprowadzanych ze wszystkich grup krajów: z krajów UE o 4,6%, z krajów Europy Środkowo-Wschodniej o 9,7% i z krajów rozwijających się – o 6,0%.

Ceny transakcyjne towarów eksportowanych (liczone w złotych) obniżyły się w stosunku do okresu styczeń–listopad 2015 r. o 0,1%, a towarów importowanych spadły o 0,8%.

Wskaźnik terms of trade w obrotach ogółem w okresie styczeń–listopad 2016 r. ukształtował się na poziomie 100,7 (wobec 100,8 w analogicznym okresie 2015 r.). W wymianie z krajami Europy Środkowo-Wschodniej wskaźnik terms of trade wyniósł 122,9 (w porównaniu z 131,3 rok wcześniej), z krajami UE 97,5 (wobec 99,6), a z krajami rozwijającymi się 100,9 (wobec 94,0). Na poprawę uwarunkowań cenowych w obrotach z krajami Europy Środkowo-Wschodniej decydujący wpływ miał znaczny spadek cen importowanych paliw mineralnych, smarów i materiałów pochodnych – o 23,5%.

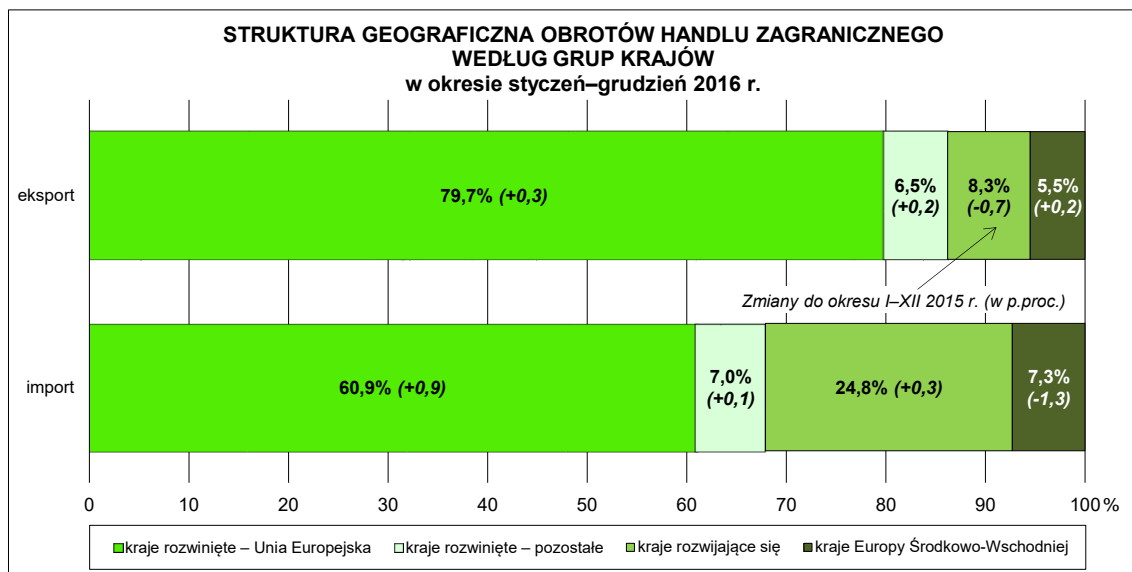
Obroty towarowe handlu zagranicznego kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	I-XII 2016						I-XII 2015	I-XII 2016	
	w mln zł	w mln EUR	w mln USD	I-XII 2015=100					struktura w %
				zł	EUR	USD			
EKSPORT	798199,1	183633,9	203725,2	106,3	102,3	101,7	100,0	100,0	
Kraje rozwinięte	688197,9	158351,6	175712,5	106,9	102,9	102,2	85,7	86,2	
w tym Unia Europejska.....	635868,2	146317,0	162376,6	106,7	102,6	102,0	79,4	79,7	
w tym strefa euro.....	451387,1	103862,1	115260,6	106,5	102,5	101,8	56,4	56,6	
Kraje rozwijające się	66078,8	15187,0	16826,4	97,9	94,0	93,8	9,0	8,3	
Kraje Europy Śr.-Wsch	43922,4	10095,3	11186,3	110,9	106,5	106,3	5,3	5,5	
IMPORT^a	777539,2	178873,9	198421,2	104,9	100,9	100,4	100,0	100,0	
Kraje rozwinięte	528297,5	121547,7	134902,2	106,6	102,6	102,0	66,9	67,9	
w tym Unia Europejska.....	473665,2	108980,5	120971,9	106,5	102,4	101,8	60,0	60,9	
w tym strefa euro.....	378759,0	87147,7	96739,9	106,7	102,6	102,0	47,9	48,7	
Kraje rozwijające się	192583,9	44282,2	49068,6	105,8	101,8	101,3	24,5	24,8	
Kraje Europy Śr.-Wsch	56657,8	13044,0	14450,4	89,1	85,6	85,1	8,6	7,3	
SALDO	20659,9	4760,0	5304,0	x	x	x	x	x	
Kraje rozwinięte	159900,4	36803,9	40810,3	x	x	x	x	x	
w tym Unia Europejska.....	162203,0	37336,5	41404,7	x	x	x	x	x	
w tym strefa euro.....	72628,1	16714,4	18520,7	x	x	x	x	x	
Kraje rozwijające się	-126505,1	-29095,2	-32242,2	x	x	x	x	x	
Kraje Europy Śr.-Wsch	-12735,4	-2948,7	-3264,1	x	x	x	x	x	

^a Dane dot. importu w podziale na grupy krajów prezentowane są **wg kraju pochodzenia**. Dane dot. importu **wg kraju wysyłki** dostępne są w Informacji bieżącej o wynikach wstępnych *Obroty handlu zagranicznego ogółem i wg krajów w I-XII 2016 r.* na stronie internetowej GUS:

http://stat.gov.pl/download/gfx/portalinformacyjny/pl/defaultaktualnosci/5466/1/53/1/obroty_towarowe_handlu_zagranicznego_styczen_grudzien_2016.pdf

W 2016 r. w **strukturze geograficznej** eksportu obniżył się w skali roku udział krajów rozwijających się, a zwiększył się – krajów rozwiniętych (w tym krajów UE) i krajów Europy Środkowo-Wschodniej. W imporcie wyższy niż rok wcześniej był udział krajów rozwiniętych (w tym krajów UE) i krajów rozwijających się, a niższy – krajów Europy Środkowo-Wschodniej.

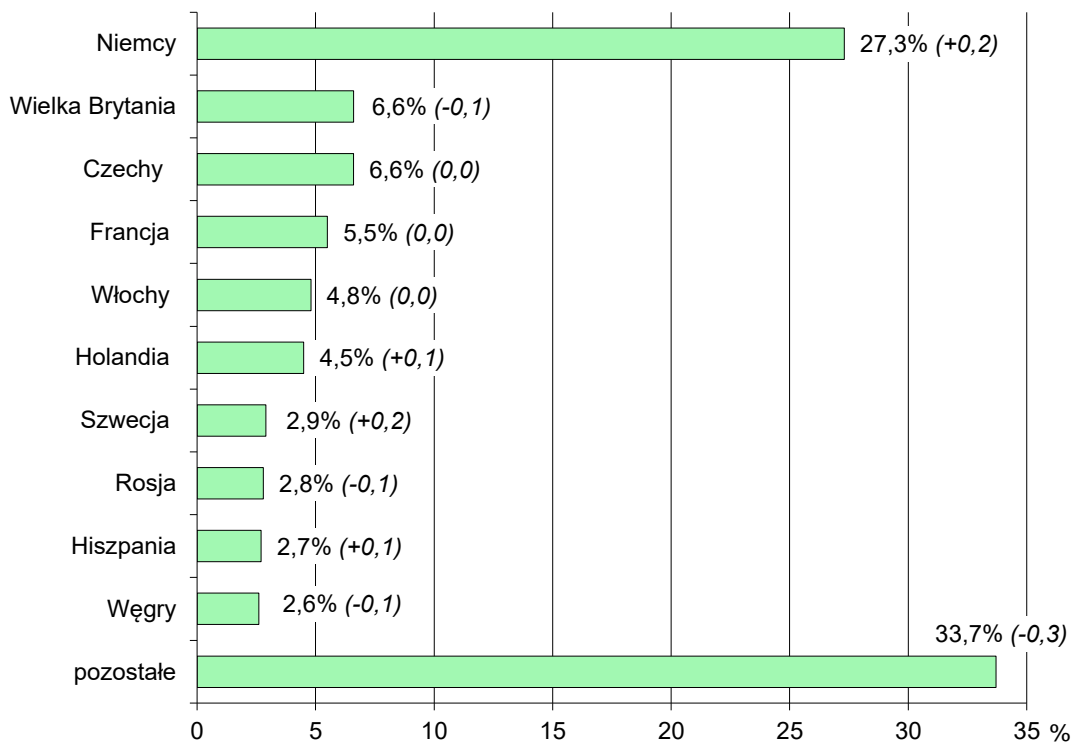
Eksport do krajów **Unii Europejskiej** wzrósł o 6,7% do 635,9 mld zł, a import zwiększył się o 6,5% do 473,7 mld zł. Wyższe niż w roku poprzednim dodatnie saldo wymiany ukształtowało się na poziomie 162,2 mld zł (w 2015 r. 151,3 mld zł). Obroty wyrażone w euro w eksporcie wyniosły 146,3 mld EUR, tj. o 2,6% więcej niż przed rokiem, a w imporcie – 109,0 mld EUR i były odpowiednio o 2,4% wyższe. Dodatkowo osiągnęło wartość 37,3 mld EUR (wobec 36,2 mld EUR w 2015 r.). Eksport liczony w dolarach USA zwiększył się w skali roku o 2,0%, a import wzrósł o 1,8%. Dodatkowo saldo wyniosło 41,4 mld USD (40,5 mld USD w 2015 r.). Eksport w obrotach z krajami Unii Europejskiej stanowił 79,7% wartości eksportu ogółem, a import – 60,9% wartości importu ogółem, tj. odpowiednio o 0,3 p.proc. i o 0,9 p.proc. więcej niż przed rokiem.

Wartość obrotów z **Niemcami** wzrosła w eksporcie o 7,2% do 218,2 mld zł, a w imporcie o 7,1% do 181,6 mld zł. Wymiana zamknęła się dodatnim saldem w wysokości 36,6 mld zł (wobec 33,9 mld zł w roku poprzednim). Udział Niemiec w obrotach ogółem zwiększył się w skali roku w eksporcie o 0,2 p.proc. do 27,3% i w imporcie o 0,5 p.proc. do 23,4%.

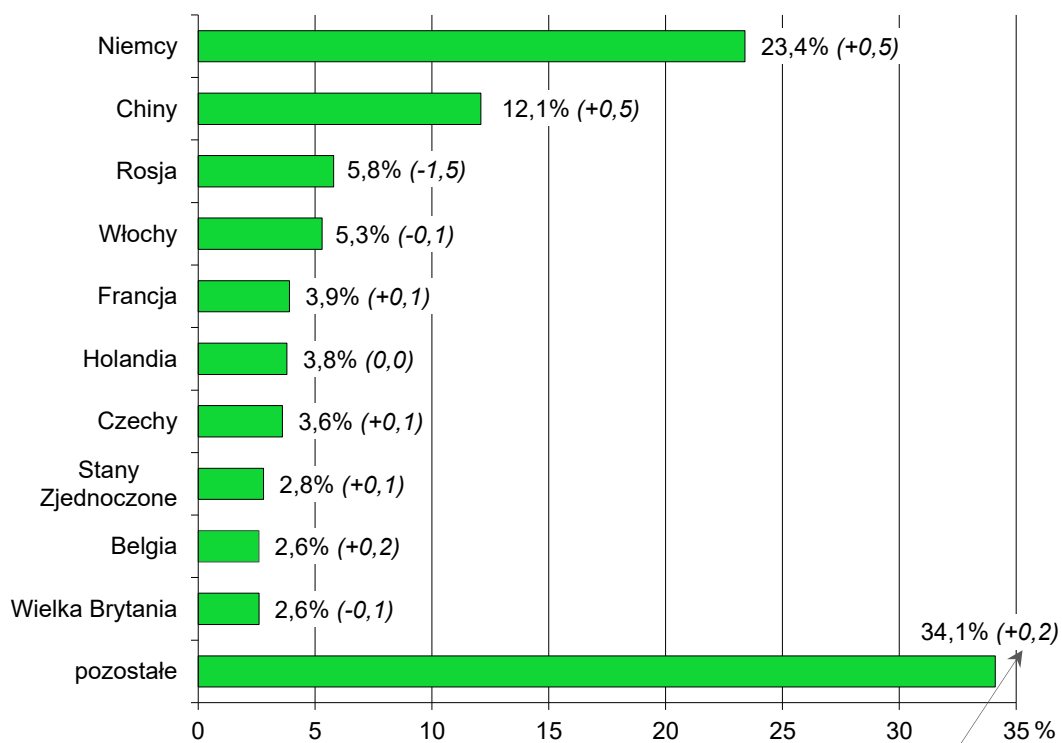
W wymianie z Niemcami wg grup towarowych SITC odnotowano wzrost zarówno eksportu, jak i importu samochodów osobowych oraz części i akcesoriów do pojazdów mechanicznych, a spadek – spalinowych silników tłokowych i ich części.

**STRUKTURA GEOGRAFICZNA OBROTÓW HANDLU ZAGRANICZNEGO
WEDŁUG KRAJÓW
w okresie styczeń–grudzień 2016 r.**

eksport

import

Zmiany do okresu I–XII 2015 r. (w p.proc.)

W obrotach z krajami **Europy Środkowo-Wschodniej** eksport w 2016 r. był o 10,9% większy niż w 2015 r. i wyniósł 43,9 mld zł, na co głównie wpłynął wzrost wartości dostaw na Ukrainę i do Rosji. Import zmniejszył się w skali roku o 10,9% do 56,7 mld zł. Saldo poprawiło się z minus 24,0 mld zł przed rokiem do minus 12,7 mld zł. Obroty liczone w euro w eksporcie wyniosły 10,1 mld EUR i były o 6,5% wyższe niż w 2015 r., a w imporcie obniżyły się o 14,4% do 13,0 mld EUR. Ujemne saldo ukształtowało się na poziomie 2,9 mld EUR (wobec minus 5,8 mld EUR rok wcześniej). Eksport w dolarach USA był wyższy niż w 2015 r. o 6,3%, natomiast import zmniejszył się o 14,9%. Ujemne saldo wyniosło 3,3 mld USD (wobec minus 6,5 mld USD przed rokiem). Udział krajów Europy Środkowo-Wschodniej w eksporcie ogółem wzrósł z 5,3% w 2015 r. do 5,5%, natomiast w imporcie ogółem obniżył się z 8,6% do 7,3%.

W obrotach z **Rosją** eksport zwiększył się, w porównaniu z 2015 r., o 6,0% do 22,7 mld zł, natomiast import obniżył się o 15,7% i wyniósł 45,3 mld zł. W eksporcie Rosja spadła na ósme miejsce na liście naszych partnerów handlowych (z siódmego przed rokiem), a w imporcie pozostała na trzeciej pozycji. Saldo obrotów poprawiło się z minus 32,3 mld zł w 2015 r. do minus 22,6 mld zł. Udział Rosji w obrotach ogółem obniżył się: w eksporcie z 2,9% rok wcześniej do 2,8%, a w imporcie – z 7,3% do 5,8%.

W obrotach z Rosją wg grup SITC wzrósł eksport m.in. statków, łodzi i konstrukcji pływających oraz leków, natomiast obniżył się – m.in. artykułów z papieru i tektury. W imporcie zmniejszyła się wartość dostaw ropy naftowej (głównie na skutek spadku cen tego surowca), a jednocześnie znacznie wzrosła wartość importu przetworzonych olejów ropy naftowej.

Ukraina przesunęła się z szesnastego miejsca na liście naszych partnerów handlowych w eksporcie w 2015 r. na czternaste, a w imporcie pozostała na dwudziestej drugiej pozycji. W porównaniu z poprzednim rokiem eksport na Ukrainę wzrósł o 21,0% do 15,1 mld zł, a import zwiększył się o 24,0% do 7,9 mld zł. Dodatkowo saldo obrotów (7,1 mld zł) było wyższe od uzyskanego w 2015 r. (6,1 mld zł). Udział Ukrainy w obrotach ogółem zwiększył się w skali roku w eksporcie – z 1,7% do 1,9% i w imporcie – z 0,9% do 1,0%.

W obrotach z Ukrainą wg grup SITC w eksporcie wzrosła głównie wartość dostaw maszyn rolniczych i ich części oraz statków powietrznych i urządzeń współdziałających, natomiast znacznie obniżyła się – przetworzonych olejów ropy naftowej. W imporcie notowano znaczny wzrost wartości dostaw energii elektrycznej, obniżył się natomiast import m.in. paszy dla zwierząt oraz rud i koncentratów żelaza.

W obrotach ogółem prezentowanych wg **nomenklatury SITC**, w porównaniu z 2015 r., w większości istotnych sekcji towarowych obserwowano wzrost eksportu i importu (wysoki m.in. w przypadku różnych wyrobów przemysłowych). Znaczny spadek wymiany odnotowano w sekcji paliwa mineralne, smary i materiały pochodne. W rezultacie, w strukturze towarowej obrotów zwiększył się udział różnych wyrobów przemysłowych, a paliw mineralnych, smarów i materiałów pochodnych – obniżył.

Dynamika i struktura obrotów ogółem wg sekcji SITC kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	I-XII 2016		I-XII 2015	
	w mln zł	I-XII 2015=100	struktura w %	
EKSPORT	798199,1	106,3	100,0	100,0
w tym:				
Żywność i zwierzęta żywe	87469,9	107,4	11,0	10,8
Napoje i tytoń.....	11851,9	97,1	1,5	1,6
Surowce niejadalne z wyjątkiem paliw.....	16730,5	98,1	2,1	2,3
Paliwa mineralne, smary i materiały pochodne.....	19928,0	81,9	2,5	3,2
Oleje, tłuszcze i woski zwierzęce i roślinne	2222,0	105,3	0,3	0,3
Chemikalia i produkty pokrewne.....	73017,8	110,2	9,1	8,8
Towary przemysłowe sklasyfikowane głównie wg surowca.....	148143,6	104,3	18,6	18,9
Maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy.....	304215,9	105,4	38,1	38,5
Różne wyroby przemysłowe.....	132478,0	114,8	16,6	15,4
IMPORT	777539,2	104,9	100,0	100,0
w tym:				
Żywność i zwierzęta żywe	59210,9	109,7	7,6	7,3
Napoje i tytoń.....	5973,1	108,7	0,8	0,7
Surowce niejadalne z wyjątkiem paliw.....	24156,3	103,7	3,1	3,1
Paliwa mineralne, smary i materiały pochodne.....	46667,1	87,0	6,0	7,2
Oleje, tłuszcze i woski zwierzęce i roślinne	3146,4	119,5	0,4	0,4
Chemikalia i produkty pokrewne.....	114613,7	110,4	14,7	14,0
Towary przemysłowe sklasyfikowane głównie wg surowca.....	139045,3	108,0	17,9	17,4
Maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy.....	277643,6	102,5	35,7	36,5
Różne wyroby przemysłowe.....	97884,7	111,2	12,6	11,9

Eksport **produktów rolno-spożywczych** w 2016 r. był wyższy w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku o 5,3% i wyniósł 105,1 mld zł, a import zwiększył się o 10,3% do 74,2 mld zł. Obroty zamknęły się dodatnim saldem w wysokości 31,0 mld zł (wobec 32,7 mld zł w 2015 r.). Udział towarów rolno-spożywczych w obrotach ogółem nieco zmniejszył się w eksporcie (z 13,3% w 2015 r. do 13,2%), a w imporcie wzrósł (z 9,1% do 9,5%). Wzrost obrotów towarami rolno-spożywczymi odnotowano ze wszystkimi grupami krajów – największy w przypadku eksportu do krajów Europy Środkowo-Wschodniej – o 15,8% (głównie jabłek na Białoruś) oraz importu z krajów rozwiniętych – o 12,8% (w tym z krajów UE o 11,6%).

Obroty towarowe produktami rolno-spożywczymi (wg CN) przedstawiały się następująco:

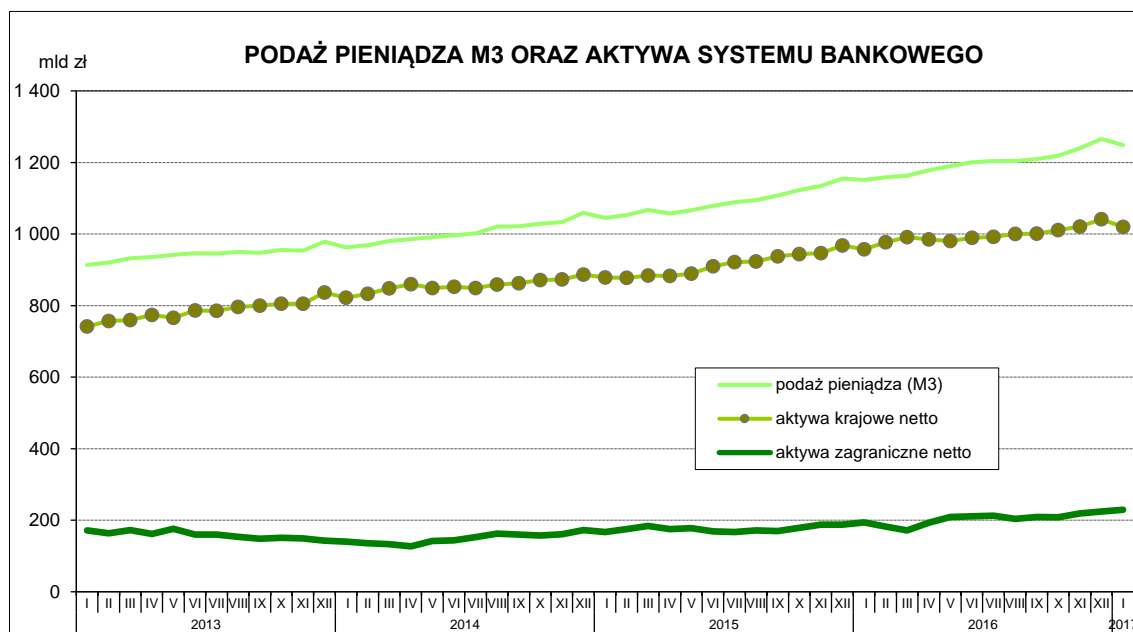
Wyszczególnienie	I-XII 2016						I-XII 2015	I-XII 2016
	w mln zł	w mln EUR	w mln USD	I-XII 2015=100				
				zł	EUR	USD		
EKSPORT	105126,0	24182,3	26819,8	105,3	101,2	100,7	100,0	100,0
Przetwory spożywcze.....	50696,7	11664,3	12939,2	107,9	103,7	103,2	47,1	48,2
Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego	32676,8	7516,8	8334,9	107,2	103,1	102,5	30,5	31,1
Produkty pochodzenia roślinnego	19043,7	4378,5	4854,3	96,1	92,4	92,0	19,8	18,1
Oleje i tłuszcze	2708,8	622,7	691,4	105,5	101,4	100,9	2,6	2,6
IMPORT	74157,9	17059,9	18919,9	110,3	106,2	105,6	100,0	100,0
Przetwory spożywcze.....	29956,2	6890,5	7643,0	106,4	102,4	101,9	41,9	40,4
Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego	21839,0	5024,7	5571,6	115,6	111,3	110,6	28,1	29,5
Produkty pochodzenia roślinnego	18775,2	4319,6	4789,6	109,8	105,7	105,0	25,4	25,3
Oleje i tłuszcze	3587,5	825,1	915,7	116,9	112,4	111,7	4,6	4,8
SALDO	30968,1	7122,4	7899,9	x	x	x	x	x
Przetwory spożywcze.....	20740,5	4773,8	5296,2	x	x	x	x	x
Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego	10837,8	2492,1	2763,3	x	x	x	x	x
Produkty pochodzenia roślinnego	268,5	58,9	64,7	x	x	x	x	x
Oleje i tłuszcze	-878,7	-202,4	-224,3	x	x	x	x	x

W porównaniu z 2015 r. eksport **zbóż** zwiększył się o 2,4% i wyniósł 6236,0 tys. ton o wartości 4,6 mld zł (1,1 mld EUR). Na rynki zagraniczne dostarczano głównie pszenicę, a największymi jej odbiorcami były Arabia Saudyjska, Niemcy i Egipt. Import zbóż zwiększył się o 19,1% i wyniósł 1302,5 tys. ton o wartości 1,4 mld zł (0,3 mld EUR). Najwięcej sprowadzono pszenicy (m.in. ze Słowacji i Czech) oraz kukurydzy (głównie z Ukrainy).

W **strukturze rozdysponowania importu według głównych kategorii ekonomicznych**, w porównaniu z 2015 r., zwiększył się udział towarów konsumpcyjnych (z 23,1% do 25,3%), natomiast obniżył się udział towarów przeznaczonych na zużycie pośrednie (z 59,4% do 58,8%) oraz dóbr inwestycyjnych (z 17,5% do 15,9%). Odnotowano wzrost importu towarów konsumpcyjnych – o 14,8% oraz towarów przeznaczonych na zużycie pośrednie – o 3,8%, natomiast import dóbr inwestycyjnych zmniejszył się – o 4,4%.

Pieniądz

Podaż pieniądza M3²² na koniec stycznia br. wyniosła 1248,6 mld zł, tj. była o 8,5% wyższa niż przed rokiem i o 1,3% niższa niż przed miesiącem.

Komponenty podaży pieniądza M3 oraz aktywa systemu bankowego^a kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2016		I 2017		
	I	XII	I 2017		
	w mln zł			I 2016=100	XII 2016=100
Podaż pieniądza (M3)	1151171,5	1265675,2	1248636,3	108,5	98,7
pieniądz gotówkowy w obiegu.....	152032,5	174398,9	171291,2	112,7	98,2
depozyty i inne zobowiązania	988918,8	1081821,7	1067361,2	107,9	98,7
pozostałe składniki M3.....	10220,2	9454,7	9983,9	97,7	105,6
Aktywa zagraniczne netto.....	194226,2	234092,7	229161,3	118,0	97,9
Aktywa krajowe netto	956945,3	1031582,5	1019475,1	106,5	98,8
należności.....	1089248,6	1124645,6	1124400,0	103,2	100,0
zadłużenie netto instytucji rządowych szczebla centralnego	197542,2	253546,6	227194,0	115,0	89,6
saldo pozostałych pozycji netto.....	-329845,5	-346609,7	-332119,0	x	x

^a Stan w końcu okresu.

Zasoby pieniądza gotówkowego w obiegu (poza kasami banków) w końcu stycznia br. wyniosły 171,3 mld zł i wzrosły o 12,7% w porównaniu z końcem stycznia ub. roku, a w stosunku do końca grudnia ub. roku zmniejszyły się o 1,8%.

²² Opracowano na podstawie danych Narodowego Banku Polskiego – statystyka monetarna i finansowa.

Depozyty i inne zobowiązania, stanowiące główną pozycję w strukturze podaży pieniądza (M3), w końcu stycznia br. wyniosły 1067,4 mld zł, tj. o 7,9% więcej niż przed rokiem i o 1,3% mniej niż na koniec grudnia ub. roku. Największy udział w tej pozycji (66,1%) miały depozyty i inne zobowiązania wobec gospodarstw domowych, które zwiększyły się w skali roku o 8,0%. Depozyty i inne zobowiązania wobec przedsiębiorstw wzrosły w tym okresie również o 8,0%.

Pozostałe składniki M3 na koniec stycznia br. wyniosły 10,0 mld zł. Wartość tej pozycji w stosunku do końca stycznia ub. roku spadła o 2,3%, a w porównaniu z końcem grudnia ub. roku zwiększyła się o 5,6%.

Kolejnym czynnikiem kształtującym stan zasobów pieniądza były **aktywa zagraniczne netto**, które w końcu stycznia br. wyniosły 229,2 mld zł. Ich wartość w porównaniu z końcem stycznia ub. roku wzrosła o 18,0%, a w porównaniu z końcem grudnia ub. roku zmniejszyła się o 2,1%.

Aktywa krajowe netto na koniec stycznia br. ukształtowały się na poziomie 1019,5 mld zł i były wyższe o 6,5% niż w końcu stycznia ub. roku, a w porównaniu ze stanem na koniec grudnia ub. roku zmniejszyły się o 1,2%.

Należności, stanowiące największą pozycję w strukturze aktywów krajowych netto, w końcu stycznia br. wyniosły 1124,4 mld zł, tj. o 3,2% więcej niż w styczniu ub. roku, a w stosunku do grudnia ub. roku nie uległy zmianie. Największy udział w tej pozycji (59,0%) miały należności od gospodarstw domowych, które wzrosły w skali roku o 4,2%. Należności od przedsiębiorstw zwiększyły się w tym okresie o 1,6%.

Zadłużenie netto instytucji rządowych szczebla centralnego na koniec stycznia br. wyniosło 227,2 mld zł. Zadłużenie to wzrosło o 15,0% w porównaniu z końcem stycznia ub. roku i zmniejszyło się o 10,4% w stosunku do stanu na koniec grudnia ub. roku.

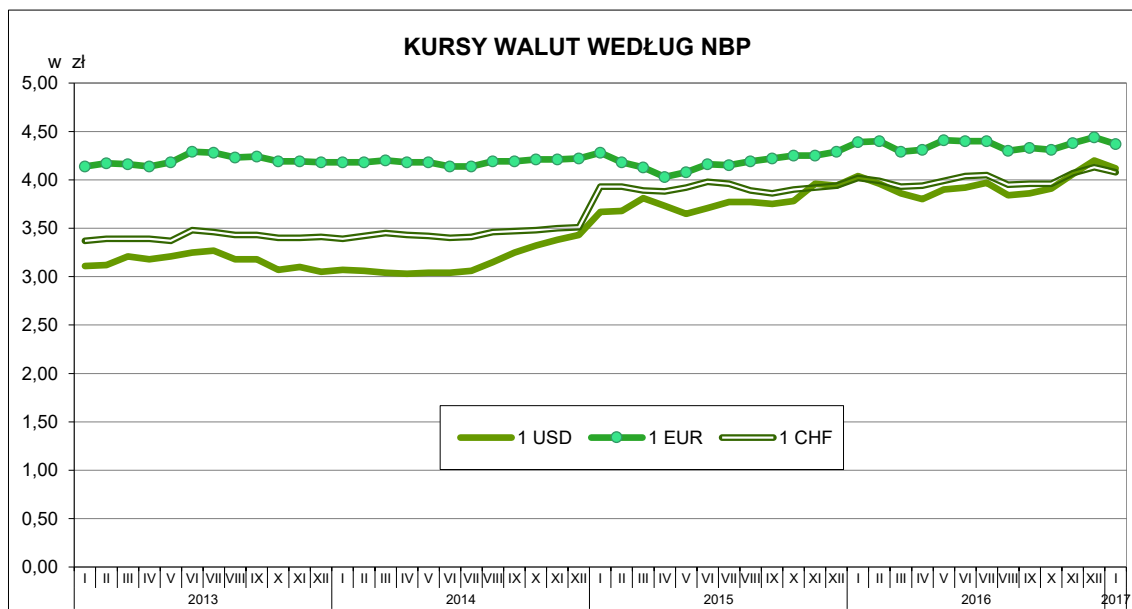
Czynnikiem obniżającym stan zasobów pieniądza było ujemne **saldo pozostałych pozycji netto** w kwocie 332,1 mld zł, które pogłębiło się w relacji do stanu na koniec stycznia ub. roku o 2,3 mld zł, a w stosunku do końca grudnia ub. roku poprawiło się o 14,5 mld zł.

Podstawowe stopy procentowe Narodowego Banku Polskiego od 5 marca 2015 r. utrzymywały się na niezmiennym poziomie: stopa lombardowa – 2,50%, stopa redyskonta weksli – 1,75%, stopa referencyjna – 1,50%, stopa depozytowa – 0,50%.

Średnie miesięczne kursy walut w Narodowym Banku Polskim w styczniu br. obniżyły się w porównaniu z poprzednim miesiącem. W stosunku do stycznia ub. roku średni kurs euro nieco spadł, a średnie kursy dolara amerykańskiego i franka szwajcarskiego wzrosły.

Średnie miesięczne kursy walut według NBP kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2016			I 2017	
	w zł			zmiana % w stosunku do	
				I 2016	XII 2016
100 EUR	439,35	443,71	437,06	-0,5	-1,5
100 USD	403,97	420,49	411,66	1,9	-2,1
100 CHF	401,76	412,56	407,92	1,5	-1,1

Budżet państwa

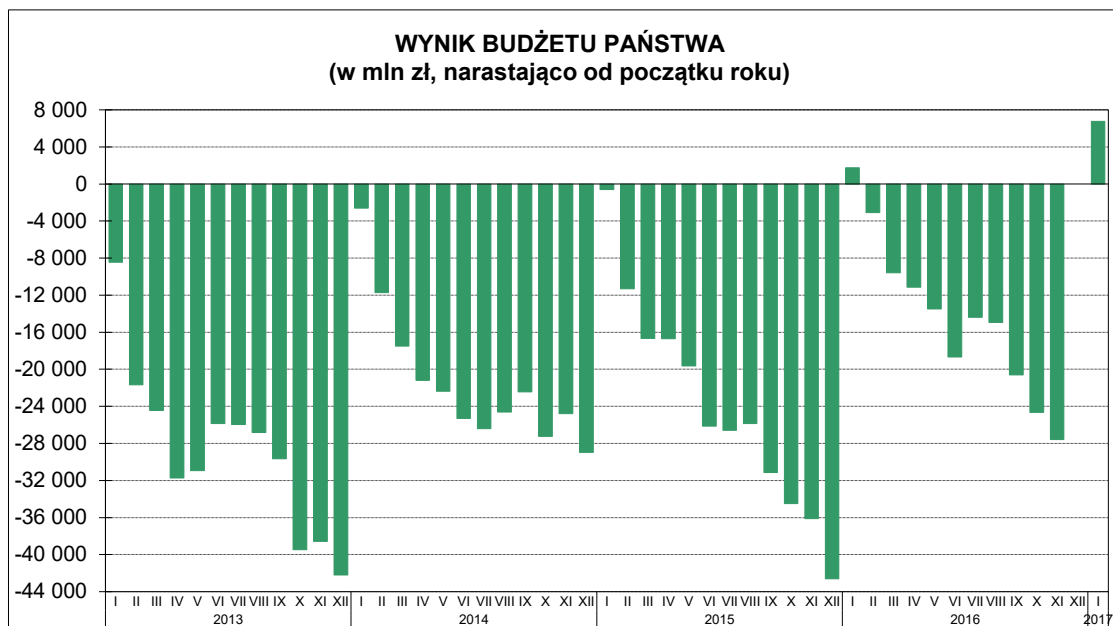
W styczniu br. **dochody** budżetu państwa²³ wyniosły 37,0 mld zł (tj. 11,4% kwoty założonej w ustawie budżetowej na 2017 r.), a **wydatki** 30,2 mld zł (odpowiednio 7,9%). Odnotowano **nadwyżkę** w wysokości 6,7 mld zł.

Dochody i wydatki budżetu państwa kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Ustawa budżetowa na 2017 r.	I 2017			
		wykonanie	realizacja ustawy budżetowej	struktura	I 2016= =100
Dochody ogółem	325428,0	36957,1	11,4	100,0	120,3
Dochody podatkowe	301155,2	35555,7	11,8	96,2	121,4
w tym:					
podatki pośrednie	214192,0	27270,6	12,7	73,8	123,6
w tym podatek akcyzowy	69000,0	5236,1	7,6	14,2	117,2
podatek dochodowy od osób prawnych	29817,0	2798,9	9,4	7,6	115,0
podatek dochodowy od osób fizycznych	51000,0	4968,1	9,7	13,4	105,4
podatek od niektórych instytucji finansowych.....	3937,0	368,2	9,4	1,0	.
Dochody niepodatkowe	22476,3	1399,7	6,2	3,8	98,8
w tym wpływ z cła	3720,0	268,9	7,2	0,7	116,6
Środki z Unii Europejskiej i z innych źródeł					
niepodlegające zwrotowi	1796,5	1,7	0,1	0,0	20,5
Wspólna Polityka Rolna.....	134,4	0,5	0,4	0,0	x
fundusze strukturalne i inne	1662,1	1,2	0,1	0,0	14,5
Wydatki ogółem	384773,5	30207,7	7,9	100,0	104,3
w tym:					
Obsługa długu Skarbu Państwa	30400,0	3684,3	12,1	12,2	82,6
Rozliczenia z budżetem ogólnym UE z tytułu środków własnych	18165,4	211,7	1,2	0,7	45,0
Dotacje dla:					
Funduszu Emerytalno-Rentowego	17512,0	1086,2	6,2	3,6	143,3
Funduszu Ubezpieczeń Społecznych	46678,7	5151,6	11,0	17,1	91,7
Subwencje ogólne dla jednostek samorządu terytorialnego	54289,4	7409,7	13,6	24,5	101,6
Deficyt (-) / Nadwyżka (+)	-59345,5	6749,4	x	x	x
Finansowanie deficytu ^a					
źródła krajowe	58292,2	-9113,1	x	x	x
źródła zagraniczne	10687,8	2363,7	22,1	x	x

^a Obejmuje finansowanie deficytu budżetu państwa i budżetu środków europejskich.

²³ Opracowano na podstawie informacji Ministerstwa Finansów: „Szacunkowe dane o wykonaniu budżetu państwa w styczniu 2017 r.”

Dochody zrealizowane w styczniu br. były wyższe niż w analogicznym okresie ub. roku o 20,3%. Wpływy z **podatków pośrednich** wyniosły 27,3 mld zł, w tym z podatku akcyzowego 5,2 mld zł i były wyższe odpowiednio o 23,6% i 17,2% w skali roku. Ich udział w łącznej kwocie dochodów wyniósł odpowiednio: 73,8% i 14,2%. Wpływy z **podatku dochodowego** od osób prawnych ukształtowały się na poziomie 2,8 mld zł, a od osób fizycznych 5,0 mld zł, tj. odpowiednio o 15,0% i 5,4% więcej niż przed rokiem. Ich udział w dochodach ogółem wyniósł 7,6% i 13,4%. Wykonanie dochodów budżetu państwa z tytułu napływu środków z Unii Europejskiej i z innych źródeł niepodlegających zwrotowi stanowiło 1,7% planu.

Wydatki poniesione w styczniu br. były o 4,3% większe niż przed rokiem. Wpłaty subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego wyniosły 7,4 mld zł, tj. wzrosły w skali roku o 1,6% i stanowiły 24,5% wydatków ogółem. Wydatki na obsługę długu Skarbu Państwa stanowiły 12,2% wydatków ogółem i zmniejszyły się w relacji do analogicznego okresu ub. roku o 17,4%. Wypłacone w styczniu br. dotacje dla Funduszu Emerytalno-Rentowego wyniosły 1,1 mld zł (tj. 3,6% wydatków ogółem), a dla Funduszu Ubezpieczeń Społecznych 5,2 mld zł (odpowiednio 17,1%).

Wybrane wskaźniki sytuacji społeczno-gospodarczej kraju

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Wyszczególnienie												
a - 2016												
b - 2017												
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ¹ w tys. osób	a	5703	5711	5727	5730	5734	5753	5761	5771	5779	5792	5799
	b	5960										
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu okresu) w tys. osób	a	1648	1653	1601	1522	1457	1393	1347	1324	1308	1314	1335
	b	1397										
Stopa bezrobocia (stan w końcu okresu) w %	a	10,2	10,2	9,9	9,4	9,1	8,7	8,4	8,3	8,2	8,2	8,3
	b	8,6										
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie nominalne brutto w sektorze przedsiębiorstw ¹ :												
w złotych	a	4101,36	4137,55	4351,45	4313,57	4166,28	4252,19	4212,56	4217,96	4259,37	4329,71	4635,77
	b	4277,32										
poprzedni miesiąc=100	a	90,8	100,9	105,2	99,1	96,6	102,1	98,2	100,1	101,0	101,7	107,1
	b	92,3										
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	104,0	103,9	103,3	104,6	104,1	105,3	104,7	103,9	103,6	104,0	102,7
	b	104,3										
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie realne brutto w sektorze przedsiębiorstw ¹ - analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	104,9	104,8	104,3	105,9	105,2	106,1	105,7	104,4	103,7	104,0	101,8
	b	102,5										
Przeciętne miesięczne emerytura i renta realna brutto: z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych												
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	103,8	103,7	102,3	102,4	102,3	102,2	102,4	102,1	101,8	101,4	100,7
	b	99,7										
rolników indywidualnych												
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	103,1	103,1	100,6	100,3	99,3	100,0	100,7	100,7	100,5	100,4	99,2
	b	98,4										
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych:												
poprzedni miesiąc=100	a	99,5	99,9	100,1	100,3	100,1	100,2	99,7	100,0	100,5	100,1	100,7
	b	100,4										
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	99,1	99,2	99,1	98,9	99,1	99,2	99,1	99,5	99,8	100,0	100,8
	b	101,8										
grudzień poprzedniego roku=100	a	99,5	99,4	99,5	99,8	99,9	100,1	99,8	99,5	100,1	100,2	100,8
	b	100,4										
Wskaźniki cen produkcji sprzedanej przemysłu:												
poprzedni miesiąc=100	a	99,5	99,6	99,7	100,3	101,2	100,2	99,9	100,3	100,5	101,2	101,2
	b	100,3										
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	98,8	98,5	98,1	98,8	99,6	99,2	99,5	100,2	100,6	101,8	103,2
	b	104,1										
Wskaźniki cen produkcji budowlano-montażowej:												
poprzedni miesiąc=100	a	99,9	99,9	99,9	100,0	100,0	100,1	100,1	100,0	100,0	100,1	100,1
	b	100,0										
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	99,3	99,3	99,2	99,3	99,4	99,5	99,6	99,8	99,9	100,0	100,2
	b	100,3										

¹ Dotyczy podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

Wybrane wskaźniki sytuacji społeczno-gospodarczej kraju (dok.)

		Wyszczególnienie											
		a - 2016						b - 2017					
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Produkcja sprzedana przemysłu ¹ (ceny stałe ²):													
	poprzedni miesiąc=100	91,9	106,9	107,0	96,9	96,1	107,4	90,0	103,4	110,4	97,5	101,8	95,5
	b	98,1											
	analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	101,3	106,8	100,7	106,0	103,2	106,0	96,6	107,5	103,2	98,7	103,1	102,1
	b	109,0											
Produkcja budowlano-montażowa ¹ (ceny stałe ²):													
	poprzedni miesiąc=100	31,9	114,3	120,6	109,9	107,8	113,4	96,6	97,2	118,7	98,3	105,4	134,8
	b	35,4											
	analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	91,4	89,5	84,2	85,1	86,3	87,0	81,2	79,5	84,7	79,9	87,2	92,0
	b	102,1											
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku)													
	a	12776	25059	37442	51158	62071	73773	86651	99401	112071	126781	143316	162727
	b	14376											
Sprzedaż detaliczna towarów ¹ (ceny stałe ³):													
	poprzedni miesiąc=100	75,1	101,3	113,6	99,7	99,3	103,1	100,2	101,4	98,6	103,0	96,6	120,6
	b	77,7											
	analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	103,2	106,2	103,0	105,5	104,3	106,5	104,4	107,8	106,3	104,6	107,4	106,1
	b	109,6											
Wynik budżetu państwa – od początku roku (w mln zł)													
	a	1759,9	-3098,3	-9587,2	-11125,5	-13482,5	-18683,8	-14387,3	-14929,4	-20615,4	-24641,3	-27567,7	.
	b	6749,4											
Średnie kursy walut w zł – NBP:													
	100 dolarów amerykańskich	403,97	395,65	386,44	379,85	389,91	392,00	397,07	383,54	385,67	390,75	406,00	420,49
	b	411,66											
	100 euro	439,35	439,60	429,34	430,68	440,76	440,19	439,66	430,03	432,50	430,86	438,39	443,71
	b	437,06											
	100 franków szwajcarskich	401,76	398,95	393,11	393,89	398,74	403,74	404,65	395,49	395,86	396,15	407,49	412,56
	b	407,92											
Handel zagraniczny ⁴ w mln zł:													
	eksport	60270,0	65863,6	68653,9	67895,0	65925,9	69572,4	62420,3	61821,7	69366,7	68433,8	73145,8	64830,0
	import	57735,7	63840,2	66377,8	64970,5	62959,4	66466,7	61688,6	62786,3	68644,5	67876,0	69941,6	64251,9
	saldo	2534,3	2023,4	2276,1	2924,5	2966,5	3105,7	731,7	-964,6	722,2	557,8	3204,2	578,1

1 Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. 2 Średnie ceny bieżące z 2010 r. 3 Ceny bieżące z okresu poprzedzającego okres badany. 4 Dane wstępne.

Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne

A. Unia Europejska

Wyszczególnienie	PKB				Handel zagraniczny				Zharmonizowana stopa bezrobocia ^a				Zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych				Produkcja przemysłowa ^b				Produkcja w budownictwie ^b																	
	2015	2016 ^c		I-XI 2016	I-XI 2015	XII 2015	2016		XII 2015	XI	XII	XII 2015	XI	XII	2016		XII 2015	XI	XII	2016		XI	XII															
		III kw.	IV kw.				XI	XII							XI	XII				XI	XII			XI	XII													
	zmiana w % w skali roku																							w %				zmiana w % w skali roku										
																							w mld euro															
UE-28	2,2	1,9	1,8	.	.	9,0	8,2	8,2	0,2	0,6	1,2	0,6	0,6	0,6	3,1	2,9	2,1	2,1	0,6	3,1	2,9	2,1	2,1															
Strefa euro - 19	2,0	1,8	1,7	.	.	10,5	9,7	9,6	0,2	0,6	1,1	0,6	1,1	0,4	3,2	2,0	0,5	0,5	0,4	3,2	2,0	0,5	0,5															
Austria	1,0	1,6	1,8	-0,1	0,7	6,0	5,7	5,7	1,1	1,5	1,6	1,5	1,6	-0,9	3,9	.	0,3	-0,8															
Belgia	1,5	1,3	1,1	-0,3	-2,2	8,6	7,6	7,6	1,5	1,7	2,2	1,7	2,2	-0,4	0,5	.	-8,4	-1,0															
Bułgaria	3,6	3,4	3,4	1,5	-1,8	7,9	7,1	7,1	-0,9	-0,8	-0,5	-0,8	-0,5	3,5	3,9	7,0	-2,2	-4,1	-9,6															
Chorwacja	1,6	2,7	.	4,9	4,8	15,0	11,4	11,4	-0,3	0,2	0,7	0,2	0,7	0,6	7,2	14,9	-1,0 ^d	2,0 ^e	2,0 ^f															
Cypr	1,7	2,9	2,8	-0,4	15,1	13,1	14,2	14,3	-0,6	-0,8	0,1	-0,8	0,1	7,7	3,4	.	9,3 ^d	13,1 ^e	12,1 ^f															
Czechy	4,5	1,9	1,7	3,5	1,0	4,5	3,6	3,5	-0,1	1,6	2,1	1,6	2,1	-0,6	4,5	2,7	1,8	-3,5	2,0															
Dania	1,6	1,2	.	-0,7	0,0	6,1	6,3	6,2	0,3	0,1	0,3	0,1	0,3	-1,0	13,1	11,1	7,1	4,2															
Estonia	1,4	1,3	.	2,3	2,5	6,4	6,7	.	-0,2	1,4	2,4	1,4	2,4	-8,3	9,5	10,0	-4,6 ^e	4,2 ^e	0,5 ^f															
Finlandia	0,3	1,6	0,3	-3,3	0,1	9,3	8,7	8,7	-0,2	0,6	1,1	0,6	1,1	1,9	4,4	1,3	3,2	5,2															
Francja	1,3	0,9	1,1	-1,5	-0,2	10,2	9,5	9,6	0,3	0,7	0,8	0,7	0,8	-1,2	2,0	1,4	-4,8	1,7	4,4															
Grecja	-0,2	2,2	0,3	-2,3	0,4	24,2	23,0	.	0,4	-0,2	0,3	-0,2	0,3	7,0	2,0	2,3	-28,0 ^d	14,9 ^e	77,3 ^f															
Hiszpania	3,2	3,2	3,0	2,0	-0,8	20,7	18,7	18,4	-0,1	0,5	1,4	0,5	1,4	4,4	3,2	2,0	6,0	-2,4	5,4															
Holandia	2,0	2,5	2,7	-0,6	-2,2	6,6	5,6	5,4	0,5	0,4	0,7	0,4	0,7	-7,5	6,0	7,5	9,5	6,6	10,4															
Irlandia	26,3	6,6	.	4,3	1,1	44,2	40,5	7,3	7,2	0,2	-0,2	-0,2	-0,2	45,8	13,3	-1,8	5,6 ^d	20,9 ^e	22,0 ^f															
Litwa	1,8	2,0	2,7	-2,5	-4,3	8,9	7,9	8,1	-0,2	1,1	2,0	1,1	2,0	3,7	1,8	5,2	-6,9 ^d	-11,2 ^f	-11,2 ^f															
Luksemburg	3,5	4,8	.	-6,0	-7,1	6,5	6,2	6,3	0,9	0,6	1,6	0,6	1,6	-1,5	-7,0	-5,1	-3,0	4,5															
Łotwa	2,7	0,3	1,6	-0,9	-2,6	10,0	9,6	9,8	0,4	1,2	2,1	1,2	2,1	2,6	11,2	11,5	4,9 ^d	-22,0 ^f	-22,0 ^f															
Malta	7,4	3,3	.	18,6	7,7	5,1	4,6	4,5	1,3	0,8	1,0	0,8	1,0	5,3	0,4	5,0	13,0 ^d	-0,4 ^e	6,3 ^f															
Niemcy	1,7	1,7	1,8	0,8	0,0	238,4	229,5	3,9	3,9	0,2	0,7	0,7	1,7	-1,1	2,4	-0,8	-1,5	1,7	0,4															
Polska	3,9	2,3 ^g	3,1 ^g	1,7	0,3	6,9	4,6	2,3	4,6	0,3	0,5	0,2	0,9	4,3	3,2	4,6	-2,4	-11,3	-7,2															
Portugalia	1,6	1,6	1,9	0,1	0,2	12,2	10,5	10,2	0,3	0,5	0,9	0,5	0,9	0,7	2,1	5,7	-5,0	-0,7	0,6															
Rumunia	3,9	4,4	4,8	4,7	6,9	6,7	5,7	5,5	-0,7	-0,2	-0,1	-0,2	-0,1	1,6	2,9	5,8	13,9	-13,3	-26,7															
Słowacja	3,8	3,1 ^a	2,9 ^a	3,1	2,8	10,7	9,0	8,8	-0,5	-0,2	0,2	-0,2	0,2	5,6	2,4	3,0	25,8	-11,1	-18,5															
Słowenia	2,3	3,0	.	2,9	2,5	8,4	7,6	7,5	-0,6	0,7	0,6	0,6	0,6	2,4	7,4	10,2	-22,2	-15,1	9,1															
Szwecja	4,1	2,8	.	-0,7	0,8	7,2	6,9	6,9	0,7	1,3	1,7	1,3	1,7	2,1	-0,4	-0,8	17,0	6,8	11,2															
Węgry	3,1	1,6	1,5	3,4	1,5	6,2	4,5	.	1,0	1,1	1,8	1,1	1,8	6,7	0,7	1,8	8,0	-14,7	-14,9															
Wielka Brytania	2,2	2,2	2,2	-11,8	1,5	5,0	4,7	.	0,2	1,2	1,6	1,2	1,6	-0,4	2,0	7,3	4,5	3,0	-0,3															
Włochy	0,7	1,1	1,1	0,7	-2,0	11,6	12,0	12,0	0,1	0,1	0,5	0,1	0,5	-0,9	3,3	6,6	1,3	-2,3	-0,2															

a Dane wyrównane sezonowo. b Dane wyrównane dniami roboczymi. c Dane wyrównane sezonowo oraz dniami roboczymi. d III kw. 2015 r. e II kw. 2016 r. f III kw. 2016 r. g Dane na podstawie komunikatu z dnia 14.02.2017 r. *Szybki szacunek produktu krajowego brutto za IV kwartał 2016 r.

B. OECD i wybrane kraje świata

Wyszczególnienie	PKB ^{ab}				Handel zagraniczny		Zharmonizowana stopa bezrobocia ^d		Wskaźnik cen konsumpcyjnych (CPI)				Produkcja przemysłowa ^e				Produkcja w budownictwie ^e			
	2015		2016		eksport	import	saldo	2016		2016		2016		2016		2016		2016		
	III kw.	IV kw.	I-XI 2016		I-XI 2016		I-XI 2015	XI	XII	XII 2015	XI	XII	XII 2015	XI	XII	XII 2015	XI	XII	XI	XII
	zmiana w % w skali roku		zmiana w % w skali roku		w mld USD		w %		zmiana w % w skali roku		zmiana w % w skali roku		zmiana w % w skali roku		zmiana w % w skali roku		zmiana w % w skali roku		zmiana w % w skali roku	
OECD	2,3 ^c	1,7 ^c	1,7 ^c	1,7 ^c	·	·	-514,9	6,5	6,2	0,9	1,5	1,8	-0,8	1,0	·	7,2	1,6	·	·	
w tym:																				
Australia	2,8	1,8	·	-2,6	-6,8	-2,7	-10,7	5,7	5,8	1,7 ^d	1,3 ^e	1,5 ^f	1,0 ^g	2,1 ^h	·	2,9 ^g	2,0 ^h	·	-3,8 ^e	
Chile	2,3 ^c	1,5 ^c	·	-5,7	-6,2	3,7	3,6	6,2	·	4,4	2,9	2,7	-3,3	-3,6	1,3	66,7	-30,3	·	-51,5	
Islandia	4,2	7,6	·	-6,9	7,7	-1,1	-0,5	3,3	2,8	2,0	2,1	1,9	0,6	·	·	21,6	·	·	·	
Izrael	2,5	4,0	4,8	-3,7	5,4	-11,9	-7,0	5,2	4,5	-1,0	-0,3	-0,2	3,1	-4,5	·	1,9 ^g	3,5 ^h	·	4,4 ^e	
Japonia	0,6 ^c	1,1	1,6	2,2	-7,2	32,5	-23,6	3,3	3,1	0,2	0,5	0,3	-2,7	2,7	·	-0,3	2,8	·	·	
Kanada	0,9	1,3	·	-5,6	-4,6	-13,3	-9,7	7,1	6,8	1,6	1,2	1,5	-1,5	1,5	·	-6,4	-0,8	·	·	
Korea Południowa	2,6	2,6	2,3	-7,1	-8,3	83,1	84,3	3,5	3,6	1,1	1,5	1,3	-2,2	3,6	2,5	12,8	26,5	12,8	·	
Meksyk	2,5	2,0	2,1	-3,1	-3,1	-12,5	-13,0	4,5	3,7	2,1	3,3	3,4	·	·	·	-1,9	2,7	·	·	
Norwegia	1,6	-1,0	1,9	-16,8	-5,8	14,2	26,3	4,6	4,7	2,3	3,6	3,5	-2,5	1,4	-1,1	2,1 ^d	1,7 ^e	·	4,5 ^f	
Nowa Zelandia	2,5	3,5	·	-2,3	-2,4	-2,0	-2,1	4,9 ^e	4,9 ^e	0,1 ^d	0,4 ^e	1,3 ^f	0,8 ^g	1,1 ^h	1,0 ^e	-0,0 ^g	11,0 ^h	·	12,3 ^e	
Stany Zjednoczone	2,6	1,7	1,9	-3,9	-3,3	-670,0	-683,8	5,0	4,6	0,7	1,7	2,1	-2,3	-0,3	0,7	14,4	6,0	4,9	·	
Szwajcaria	0,8	1,4	·	1,5	1,7	35,0	34,8	4,9 ^g	4,3 ^h	-1,3	-0,3	-0,0	-2,6 ^g	-1,4 ^h	0,5 ^e	-4,1 ^g	-1,2 ^h	·	2,5 ^e	
Turcja	6,1	-0,2	·	0,1	-4,8	-47,3	-56,6	10,3 ^g	10,4 ^h	8,8	7,0	8,5	3,9	4,4	·	·	·	·	·	
Białoruś	-3,8	-3,5	·	-13,3	-10,4	-3,5	·	1,0 ⁱ	0,8 ⁱ	10,7	11,4	10,6	·	·	·	·	·	·	·	
Brazylia	-3,8	-2,9	·	-3,6	-22,2	43,3	13,9	7,4 ^g	·	10,7	7,0	6,3	-11,7	-2,9	0,8	-18,4	-12,1	·	-3,5	
Chiny	6,9	6,7	6,8	-6,9	-7,0	521,2	559,2	·	·	1,6	2,3	2,1	·	·	·	·	·	·	·	
Indie	7,2 ^c	7,2 ^c	·	-1,9	-9,5	-84,3	-113,6	·	·	6,3	2,6	2,2	-0,8	5,6	-0,4	·	·	·	·	
Południowa Afryka	1,3	0,7	·	-8,3	-14,2	1,1	-4,0	25,3 ^g	26,4 ^h	5,2	6,9	7,1	·	·	·	-5,8	-13,9	·	·	
Rosja	-3,7	-0,4	·	-20,3	-1,8	77,6	139,0	5,7 ^d	5,5 ^e	12,9	5,7	5,4	-5,4	2,7	3,3	-10,9 ^d	-4,5 ^e	·	-10,1 ^f	
Ukraina ^k	-9,8	2,0	·	-5,9	1,8	-2,3	0,2	10,0 ⁱ	10,3 ^m	43,3	12,1	12,4	-1,5	3,7	4,5	25,7	11,6	5,8	·	

a Dane wyrównane sezonowo. b Dane na podstawie SNA 2008. c Dane na podstawie SNA 1993. d IV kw. 2015 r. e III kw. 2016 r. f IV kw. 2016 r. g III kw. 2015 r. h II kw. 2016 r. i Rejestrowana stopa bezrobocia.

k Dane nie obejmują czasowo okupowanego terytorium Autonomicznej Republiki Krymu i miasta Sewastopol. l I kw. 2015 r. m I kw. 2016 r.

Uwaga: przeliczeń danych dotyczących handlu zagranicznego w oparciu o dane zawarte w bazie Eurostatu i OECD dokonano w Departamencie Analiz i Opracowań Zbiorczych GUS.

Źródło: EUROSTAT, OECD, BELSTAT, UKRSTAT, GUS — dane pobrano w dn. 21.02.2017 r.